

Cene oglasov
1 stolp, pešči-vrsta
mali oglasji po 1 50
in 2 D, večji oglasji
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelja in
dneva po prežnitku

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovnik
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inšerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Zaupniki!

Vsake volitve nas uče, da mnogi prepozno skrbimo za svojo in svojih somišljenikov volivno pravico. Še 12 dni je čas, da se volivni imeniki popravijo. Vse naše, ki niso vpisani, reklamirajte, vse nasprotnike, ki nimajo volivne pravice, izreklamirajte. V vsaki občini morate takoj prepisati volivni imenik. Urediti volivni imenik, je sedaj prva in najvažnejša dolžnost naših zaupnikov. -- Kdor rabi kakih pojasnil, naj se takoj obrne na tajništvo Slovenske ljudske stranke.

Dr. Anton Korošec:

Naš volivni program

Ljubljana, 27. nov.

Ko se je l. 1921. odglasovala vidovdanska ustava, so takratni vlastodržci tolažili ljudstvo, da bo centralizem kmalu omiljen po samoupravah v okrajih in oblasteh. Toda šele aprila 1922 so se objavili zakon o razdelitvi države na oblasti, zakon o občni upravi in zakon o oblastveni in okrajni samoupravi. Potem pa so čakali polna štiri leta in so še komaj sedaj koncem l. 1926 razpisali volitve za oblastvene samouprave. Navdušenje za narodno samoupravo torej ni bilo tako iskreno, kakor bi se moglo soditi po besedah!

Oblastvene samouprave, kakor so jih uzakonili l. 1922, radikali, demokraci in samostojneži, niso ne dovolj samostojne, ker na njih ni visi neprestano meč velikih županov in ministrov, ne dovolj delazmožne, ker je njih finančna plat še neurejena, niti so po svojem bistvu sposobne, da zadovoljijo željam nara, da, ker je njih delokrog ozek in nezadosten. Za te pomanjkljivosti nosijo odgovornost stranke, kojih zastopniki so jih podpisali, to so radikali, (samostalni) demokracije in samostojneži. Predno so se razpisale letos volitve, bi se lahko ti zakoni popravili in zboljšali, toda za to niso imeli smisla ne radikali ne radičevci ne samostojneži, ki sedaj sedijo na vladi.

Slovenska ljudska stranka je vedno zahtevala široko samoupravo z obsežnim delokrogom, z močnimi finančnimi dohodki ter z ozemljem, ki organski, po življenjskih interesih spada skupaj. Zedinjena Slovenija, ta stari sen naših slovenskih politikov, ta neprestana zahteva Slovencev v vseh časih, je bila tudi naša programna točka. In lahko bi se uresničila, da ni bilo slovenskih politikov, ki so za skledo leče zamenjali interese slovenskega naroda. Posledica je bila, da smo nazadovali, mesto napredovali, da smo propadali, namesto rasti in da smo vkljub vsem vrlinam naroda in bogastvu zemlje začeli gladovati. Odgovornost za prokletstvo nosijo oni, ki so zatajili svojo mater, ko bi jo morali zagovarjati in obdati z močjo in slobodo.

A vendar bo šla Slovenska ljudska stranka v volivno borbo za oblastvene skupščine. Šla s protestom proti zapostavitvi, ki so jo zagrešili njeni nezvesti sinovi, šla tudi z odločno voljo, da narodni protivniki še teh mrvtic pravice, ki so danes v sedanjih okrnjenih samoupravah, ne uporabijo na škodo slovenskega naroda. Kogar dosedaj ni vodila pri njegovem javnem delovanju nesebična ljubezen do ljudstva, ga tudi v samoupravnih skupščinah ne bo. Mi pa bomo dali narodu, vsem njegovim stanovom, kar se po teh okrnjenih samoupravah sploh dati more! Borbe za širjo samoupravo, za ta ideal Slovenstva, pa ne bomo nikdar opustili!

Kolikor je to po sedanjih zakonih mogoče, hočemo in želimo, da bodo volitve v oblastvene samoupravne skupščine izpadle kot glasen in mogočen klic po življenjasposobni, samoupravni, zedinjeni Sloveniji, ki naj slovenskemu narodu razsigura v tej državi nemoten obstoj in razvoj in naj postane za brate izven naših mej živa in neprestana privlačna sila za končno združenje.

VLADA NIMA SKUPSCINI KAJ PREDLOŽITI. — GLAVNI VZROK ODLOŽITVE JE LATENTNA KRIZA VLADE. — PASIČEVCI UPAJO, DA SE POLOŽAJ OBRNE NJIM V PRID. — OSTER PROTEST JUGOSLOVANSKEGA KLUBA PROTI ODLAGANJU SEJ.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) Skupštinske seje so se odložile do 7. decembra. Odložitev je prišla precej nenadoma in je danes po dosedanjih dispozicijah nihče ni pričakoval. Prvotno je hotela vlada skupštinske seje odložiti šele v torek. Vlada opravičuje odlaganje sej s tem, da so potrebne priprave za volitve v oblastvene skupščine. To je samo zunanji povod. Glavni povod je predvsem ta, da vlada nima ničesar pripravljenega, kar bi mogla predložiti narodni skupščini. Gotov je sicer zakon o izenačenju davkov, pa ga vlada ni predložila narodni skupščini, ker se, kljub temu da zakon prinaša nove materialne žrtve prečanskemu prebivalstvu, vlada boji, da ne bi v srbskih pokrajinah slabo vplival na razpoloženje volivcev.

Glavni vzrok odlaganja skupščinskih sej pa je brezdvoma dejstvo, da se vlada nahaja v stalni latentni krizi in se vzdržuje samo s tem odlaganjem skupščinskih sej. S tem seveda ni ničesar pomagane ga ne državi ne ljudstvu, pač pa samo oblastiteljnim ministrom. Celokupni državni aparat počiva. Narodna skupščina počiva, ljudstvo pa ječi pod težkimi bremenii, ki so vedno večja.

Nadaljnji vzrok temu nenadnemu odlaganju je tudi anketni odbor, kateremu je danes pošel rok in bi moral na prvi skupščinski seji predsednik podati poročilo. Iz dosedanjih poročil o delovanju anketnega odbora se je jasno videlo,

da so se marsikateri slučaji korupcije tudi dokazali. Ker bi se to v narodni skupščini še bolj jasno pokazalo, je vladna večina, ne samo radikali ampak tudi radičevci, pristala na to, da se anketnemu odboru podaljša rok za deset dni. S tem, da so se skupščinske seje odložile za 10 dni, se je dejansko podaljšal rok anketnemu odboru za 20 dni.

To se je storilo predvsem na zahtevo pašičevcev, ki mislijo, da se bo v tem času položaj končno razčistil v njihov prilog.

Odlaganje skupščinskih sej je izzvalo med opozicijo ogorčene proteste, kljub temu da opozicija bolj potrebuje časa za organizacijo pri bližnjih volitvah. Vladnim strankam stonamreč na razpolago ves državni aparat. Vendar je opozicija, zavedajoča se svoje dolžnosti napram ljudstvu in volivcem, odločno stala na stališču, da se morajo skupščinske seje brez-pogojno vršiti in da se ima brez ozira na bližnje volitve sprejeti predvsem zakon o izenačenju davkov. Posebno so to naglasili poslanci Jugoslovanskega kluba, ki so vložili proti odlaganju skupščinskih sej formalen protest. Radičevci na to niso pristali. Glavni, ki je na to pritiskal, je bil Ivan Pucelj. Iz tega se jasno vidi, da je tudi v tem vprašanju agitacija radičevcev popolna in brezvestna demagogija. Do izenačenja davčnega zakona jim je ravnotoliko, kakor do drugih stvari, o katerih so dosedaj govorili, pa potem na celi črti popustili.

Latentna kriza.

IZJAVA STJEPANA RADIČA.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) Danes se Stjepan Radić vraća u Zagreb brez uspeha. Niti predsednik vlade ga ni hotel sprejeti, niti kralj. Pred svojim odhodom je dal Stjepan Radić časnikarjem ogorčeno izjavo.

Pritoževal se je nad nedelovanjem narodne skupščine in anketnega odbora, in izjavil, da je bil za to, da skupščina dela še v ponedeljek in torek, in da je to Uzunović odredil. Kar se tiče sklepa današnje skupščinske seje glede mandata dr. Kumanudija, je dejal, da je ta sklep protiustaven in protizakonit. Nedelovanja narodne skupščine je kriv Pašić, ki vodi vso politiko. Spiroh, je izjavil Stjepan Radić, vodijo politiko ljudje, ki ne nosijo nobene odgovornosti. Pašić je dejansko predsednik vlade in diktator. Zato nosi Pašić vso odgovornost. Končno je Radić izjavil, da se vlada nahaja v latentni krizi.

Če izvzamemo poslednjo Radičevo izjavo o latentni krizi vlade, ki je resnična, so vse

njegove ostale izjave gola demagogija. Stjepan Radić je s svojo stranko sam glasoval za to, da se skupščinske seje odloži. Torej pada ravno tolikina krivda na njegov klub, kakor na radikale. Če bi bili radičevci glasovali z opozicijo, bi se skupščinske seje ne bile odložile. Glede mandata dr. Kumanudija so radičevci kot en mož glasovali z radikali. Zato pada Radićeva obsodba na njegove poslance. Glede Pašića pa je znano, da ga Radić podpira zato, da bi tako zopet prišel do moči in veljave.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) Dopoldne se je kralj vrnil v Belgrad. Ves dan ni sprejel nobenega politika v avdienci. V avdienco se je prijavil Stjepan Radić, vendar ni bil sprejet. Radi tega je zvečer odpotoval. Misli se, da bo posledica kraljevega prihoda, da se bo pričelo z razčiščevanjem težavnih razmer v vladni kopalnici. Nekateri so mnenja, da iznenadenja niso izključena.

smejejo, kako poceni glasovalni material imajo v radičevcih.

Seja se je zopet otvorila ob 12. Prvi je govoril dr. Pečić, ki je bil za to, da se na podlagi ustavnih določil zavrne poročilo verifikacijskega odbora.

To mnenje je zagovarjal dr. Hohnjec, ki je pokazal na razne slučaje v drugih državah, posebno na enak slučaj na Dunaju, kjer je župan dr. Seitz deželni in državni poslanec. Z ozirom na to je sklep verifikacijskega odbora nepravilen. V istem smislu je govoril poslanec Vilder.

V imenu vladne večine je poslanec radikal Leovac izjavil, da se mora ostati pri poročilu verifikacijskega odbora. Po tem poročilu se mora posl. dr. Kosta Kumanudi odločiti, ali odloži poslanski mandat, ali pa obdrži župansko mesto. Glasovanje radičevcev za, je opozicija sprejela z velikim ironičnim krahotom.

Nato je predsednik narodne skupščine predlagal, da se skupščinske seje odložijo do 7. decembra. Jugoslov. klub je proti temu energično protestiral. Zahteval je, da se takoj nadaljuje delo in da se takoj stavi na dnevni red zakon o izenačenju davkov, katerega je odbor že sprejel. Radičevci so se temu odločno protivilili in glasovali z radikali za odlaganje skupščinskih sej. 7. decembra pride v predpres sprememba poslovnika, nato pa davčni zakon.

BIVŠA CESARICA ZITA V FRANCIJI.

Bilbao, 27. nov. (Izv.) Bivša cesarica Zita se je odpeljala z dvema hčerkoma v Francijo, kjer se bo mudila nekaj časa.

Po prejemu seznama predstavnikov liste SLS na voliščih, nam odgovorite -- nujno prosimo -- z obratno pošto.

Tajništvo SLS v Ljubljani.

„Zarja“.

1901—1926.

Petindvajsetletnica, ki jo obhaja danes katoliško akademično društvo Zarja, spominja na najlepše čase slovenskega katoliškega pokreta. Nekako deset let, preden se je Zarja ustanovila, se je katoliška misel med Slovenci konkretizirala tudi na političnem polju; začela se je odločna katoliška politika. Za Mahničem sta prišla Krek in Šusteršič. Bila je to mladostna doba, polna ognja in vere ter neizkaljenega idealizma. Bili so časi, ko so se naši na eni strani branili proti plehkemu padludemu liberalizmu, na drugi pa veselo in pogumno napadali. Iskra tega ognja je padla v nekaj mladih duš in po Danici imamo v Gradcu Zarjo pod predsedstvom Evgena Jarca. Krščanski pokret v Sloveniji je imel sedaj kader mladih inteligentov, ki so ga vedno iznova pozivljali, da je organično raste dalje. Zivahno delovanje naših akademskih društev v teh letih otvarja junaško dobo katoliške narodne misli, ko so se premagovale največje ovire in se je delalo s požrtvovalnostjo brez primere.

V teh borbenih in ustvarjajočih časih je pripadla Zarji zelo častna naloga. Ustanovljena v Gradcu, je bila bližje domovini, mogla delovati neposredno tudi na slovenskih tleh in biti v ožjih stikih z njimi. Kremenito katolištvo, iskreno narodno čustvovanje in smisel za praktično socialno delo med delovnimi sloji oznamuje Zarjo od njenega početka. Prižadeva se za slovensko službo božjo v zagriženi nemško-katolični metropoli, postavi stroga načela glede нравstvenega življenja svojih članov, skrbi za njihovo versko izobrazbo s prirejanjem apologetičnih predavanj, išče stikov z mrzlinaj nemškimi katoliškimi akademiki, se bori proti slovenskemu svobodomiselstvu in nemškemu buršovstvu, svojo prinaša jasnost in zahteva jasnost, in njeno ime je v resnici znamenje njenega duha in dela.

Na tej podlagi je stalo vse intenzivno delo Zarje, da vzgoji iz svoje srede čimveč kultur-
nih delavcev. Zanima se za časnikarstvo, po-
sebnost goji slovansko jezikoslovje, literaturo
in literarno kritiko, se ponaša z dobrimi zgo-
dovinarji in narodopisci in stoji zlasti v prvi
vrsti, ko gre za poglobitev stikov med Sloven-
ci in Hrvati. Ideja krščanskega izobraževal-
nega dela med ljudstvom je v Zarji našla svo-
je najbolj vnete propagatorje in praktične iz-
vrševalce. Zarjani so vzeli v roke vse ljud-
sko prosvetno delo v slovenskih graških dru-
štvih Domovini in Kresu, tam organizirali te-
čaje, uvažali člane v združništvo, jih učili je-
zikov, navajali k stanovski zavesti, izobraže-
vali politično in socialno. Nekoli ni bila vez
med slovenskim dijakom in slovenskim delav-
cem tako tesna kakor v tistem času, ko so
Zarjani obletali slednji industrijski kraj za
slovenskimi delavci, jih zbirali in učili ter
stanovsko dvigali. Tudi zavod za brezposelne
služkinje v velikem nemškem mestu priča o
delu in ljubezni Zarjana.

Iz istih globokih motivov krščanske vere in solidarnosti s slovenskim kmetiskim in delavskim trpinom je potekalo veliko delo Zarje za probujanje, ohranitev in napredek slovenske narodne misli. Delo Zarjanov za Slovence na nemški meji ostane v zgodovini našega naroda neizbrisno zapisano in št. 11 je najlepši list v vencu njihovih zaslug za slovensko ljudstvo.

To je samo bežna in bleda slika. Koliko pomeni Zarja za slovensko katoliško narodno misel, kaj je vnesla vanjo, kako idealno je bilo vsigdar njeno delo, ki je potekalo vsozgod v vedrem, bodrem, veselem razpoloženju, to more v vsej polnosti čutiti samo tisti, ki je v njej živel; drugi pa jo poznajo po sadovih njene dela, ki je povsod vidno v naših političnih, stanovskih, kulturnih organizacijah. In o tej petindvajsetletnici je goreča želja vseh katoliških Slovencev, da bi duh Zarje v vse svoji pristnosti, moči in lepoti živel dalje v njenem najmlajšem rodu.

Stjepan Radić in njegovi sorodniki pred narodno skupščino obtoženi korupcije.

INTERPELACIJO PODPISALI TUDI RADIKALI.

Poslanci vseh parlamentarnih klubov, razen Radićevih, so danes predložili nar. skupščini dve interpelaciji, v katerih zahtevajo, da delovanje Radića in njegovih sorodnikov v anketnem odboru temeljito preišče, da bi se videlo, če ni v tem delovanju korupcije in zlorab.

Prva interpelacija o delovanju Stjepana Radića kot prosvetnega ministra se glasi:

»Gospod Stjepan Radić je kot prosvetni minister izvršil razne zlorabe, s katerimi je oškodoval državni interes, da bi koristil sebi osebno in svoji rodbini.

1. Od svoje knjižarne »Slavenska knjižara« v Zagrebu, Stjepan in Marija Radić, je odkupil razne knjige, ki jih knjižarna ni mogla razprodati in so ležale v skladišču. Za te knjige je izplačal vsoto 170.000 Din, ki ni bila določena v proračunu, marveč jo je izplačal iz blagajne oddelka za volila. Čeprav je Stjepan Radić dobro vedel, da je v testamentih natančno določeno, zakaj naj se porabi dohodki raznih volil, je vendar to storil, dasiravno je vedel, da dohodki niso namenjeni za odkupovanje takšnih knjig, kakršne je nakupil on. Veliko število teh knjig bi se lahko uporabilo le za makulturni papir in zavijanje blaga. Zanljivo je pogledati odlok Stjepana Radića, katerim sklepom so se priložila potrdila tvrdke g. Stjepana Radića.

2. Kot prosvetni minister je dal svoji knjižarni »Slavenska knjižara«, Stjepan in Marija Radić, izplačati vsoto 12.200 Din iz proračuna odst. 251, postavka 4, stavek 1, katera je bila odobrena v dvanajstih decembra-marc 1925 —1926.

3. Kot prosvetni minister je dal denarno podporo nekaterim svojim kulturnim in prosvetnim društvom, ki so pa v resnici politične in strankarske organizacije, in sicer iz fonda založništva šolskih knjig.

4. Iz raznih fondov in proračunskih sredstev je delil nagrade v velikih vsotah društvom, ki niso v nobeni zvezi s prosveto, marveč z njegovo stranko in njegovo organizacijo.

Zato zahtevamo, da odgovorite, ali ste mogli vzeti te zlorabe Stjepana Radića kot prosvetnega ministra in posebno one, v katerih je on na škodo države odredil materielne koristi tudi materielni osebi po svoji knjižarni S. in M. Radiću v Zagrebu. Kaj nameravate storiti, da se škoda iz tega korupcijskega delovanja povrne iz imovine Stjepana Radića?

Podpisel poslancev v vseh parlamentarnih klubov, tudi radikalnega, razen Radićevih klubov.

Druga interpelacija je naperjena proti najbližjim Radićevim sorodnikom in se glasi tako-le:

»Po zakonu o državni svilarni lahko trgovinski minister sklepa v vseh stvarih, ki se tičejo svilarstva, potem ko je zašilil upravni odbor. Ta zakonski predpis se je upošteval v vseh slučajih, razen v enem, ko se je trgovinski minister postavil nad zakon in postal popolnoma nezakonito. Po dosednji praksi so svilo prodajali člani upravnega odbora, ki imajo tudi sicer odgovornost za zakonsko delo in rezultate v svilarni.

Upravni odbor je za l. 1925. postavil posebno komisijo, ki naj bi v Milanu prodala svilo. Trgovinski minister pa je sestavil posebno komisijo, ne iz članov odbora, marveč je vanjo imenoval zete in sorodnike Stjepana Radića. V komisiji so bili dr. Josip Vandečkar, narodni poslanec in zet Stjepana Radića, dr. Stjepan Košutić, odvetnik v Zagrebu, brat ing. Avgusta Košutića, zeta g. Stjepana Radića, in člana vodstva HSS. Poleg tega še pet drugih, ki so pa svoja mesta takoj odložili, ker niso hoteli prevzeti odgovornosti za delovanje oseb, ki niso dale nobenih jamstev, da se ne bi država oškodovala. Na njihova mesta so se imenovali druge osebe, ki niso imele nobene zveze s prodajo. Vse to se je zgodilo po želji in odredbi g. Stjepana Radića.

Iz uradnih aktov je razvidno, da je ta komisija porabila 200.000 Din, 4500 frankov in 4.500 lir, da se je lumpalo po italijanskih mestih, da pa ni ničesar storila, kar pa je storila, je storila na škodo države. G. dr. Stjepan Košutić je tovarni dal potrdilo, da je iz blagajne glavnega tovarniškega ravnanstva svilarne v Pančevu prejel na račun potnih stroškov 150.000 Din, za katere pa še ni do danes podal obračuna.

Ta komisija je prodala 11.000 kg kokonov in 8000 kg odpadkov iz svile. Vse to se je zgodilo tako, da je kom. stavila firmi Amanti ponudbo, da vso svilo v Lionu za 1 milj. frankov. Upravni odbor je proti temu protestiral s tem, da je to proti državnim interesom.

Interpelanti vprašujejo, ali je mero-dajnim krogom znana ta afera in kaj se je storilo, oziroma, kaj se namerava storiti, da bi krivci povrnili veliko škodo, ki jo trpi država. O tem naj se poroča v skupščini, ki naj to interpelacijo odstopi anketnemu odboru, da jo v zvezi s razpravo in da ugotovi škodo za državo, ter krivdo članov komisije in da jih obtoži.

Interpelacijo so podpisali poslanci vseh parlamentarnih klubov razen Radićevih.

Odnosaji med Italijo in Francijo zopet poslabšani.

Pariz, 27. nov. (Izv.) Včeraj se je oglasil pri Briandu italijanski poslanik Avezzana. Pogovor se je nanašal na bližnje zasedanje sveta Društva narodov. — Po odhodu Avezzana so na Quai d'Orsay časniki objavili, da je malo verjetno, da bi se Mussolini in Briand v doglednem času sestala.

Nova ojačenja francoskih čet na italijanski meji.

Pariz, 27. nov. (Izv.) Francoska vlada ostaja nasproti gibanju italijanskih nerednih brambnih čet na francoski meji popolnoma hladna. Resnega italijanskega napada v Alpah nikakor ni pričakovati, ker bi bil v naprej obsojen na neuspeh. Nekaj drugega je možnost napada na morju, ker se je italijanska mornarica v zadnjih letih zelo izpopolnila. Toda angleška diplomacija smatra tudi tak — kakor vsak oborožen italijanski napad — kot popolnoma neverjeten. Dejansko tudi z angleških postojank na morju doslej ni bilo opaziti kakega izrednega gibanja italijanskega vojnega

brodovja, izvemši znano vojaško podjetnost milice.

Kljub vsemu temu pa posveča franc. vlada dogodkom na meji potrebno pozornost in je v svrhu opazovalne službe poslala na mejo nove čete.

Neuspelo Chamberlainovo posredovanje med Mussolinijem in Briandom.

London, 27. nov. (Izv.) »Evening Standard« prinaša odkritja o Chamberlainovih posredovalnih poizkusih v francosko-italijanskem sporu. Najprej je govoril Chamberlain z Mussolinijem (v Livornu). Nato si je prizadeval v Parizu pri Briandu, da bi ga prepričal o potrebi sestanka z Mussolinijem, a brez uspeha. Pred 14 dnevi je Chamberlain znova priporočil francoski vladi, naj povabi Mussolinija na pogovor. V tem je bil Mussolini v Rimu v javnost spravil poročilo, da je Chamberlain po Briandovem nalogu posredoval pri njem zaradi sestanka. Nato je francoska vlada odklonila vsako posredovanje.

Slab vtis Stresemannovih izjav v Parizu.

Pariz, 27. nov. Havas poroča: »Le Journal« poroča, da je Briand nemškega poslanika v. Hösche opozoril, da ne bi pritrdil nobeni izmed tez, ki jih je postavil zunanji minister dr. Stresemann v svojem državnozbornem govoru. Briand je ponovno poudaril, da se more vojaška kontrola proglasiti kot zaključ-

čena le tedaj, ako bo Nemčija zadostila vsem zahtevam, kar se doslej ni zgodilo. Nemške tajne organizacije smatrajo zaveznike vesele kot največjo nevarnost za mir in evropski red. Razorožitev Nemčije je predvidena v versailleski mirovni pogodbi in nima nobene zveze z razorožitvijo ostalih držav.

Mussolini o italijansko-nemških odnosajih.

Rim, 27. nov. Mussolini je podal poročevalcu nemške agenture »Tel-Union« nekaj izjav. Predvsem je opravičeval najnovejšo izjemno odredbo, češ da hoče opozoriti na atentati in zločini fašizmu otežiti položaj. Vlada potrebuje učinkovitih sredstev, da te mahinacije prepreči. Novoustavljena sodišča imajo nalogo, da poslušajo hitro: danes sodijo, jutri kazen.

Glede Italijanskih odnosajev z Nemčijo je Mussolini izjavil, da so kar najboljši in da se bodo v tem pravcu razvijali dalje, ker je na pbeh straneh dobra volja. Dana je možnost za tesnejše sodelovanje obeh držav.

Sporazum med Čehi in Slovaki dosežen?

Praga, 27. novembra. V poučenih krogih se zatrjuje, da se je pri zadnjih pogovorih med Hlinkom in Švehlo ter Kramářem in Jurigo končno dosegel sporazum, na podlagi katerega bodo Slovaki glasovali za proračun in pojdejo v vlado. Slovaki dobe ministrstvo za Slovaško, ki se pa kasneje ukine in nadomesti z organizacijo, ki bo imela podobno oblast kakor češki in moravski deželni odbor.

VIHAR NA JADRANU.

Rim, 27. nov. (Izv.) »Tribuna« poroča, da razsaja na dalmatinski obali močan vihar.

Posl. Žebot za delavstvo mariborskih železn. delavnic.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) V fin. odboru je poslanec Žebot zavrnil trditve posl. Pivka, ki je na včerajšnji seji očital železniškim delavcem v Mariboru, da so krivi, da zmožnost delavnice ni na višku. Posl. Žebot je s številskimi dokazali, da so delavci v mariborski delavnici in kurilnici prvovrstni strokovnjaki. Da delo ne gre naprej, je kriva vlada, ki ne da sredstev. Delavnico bi bilo treba elektrificirati in jo opremiti s kotlarno in livarno. Govornik je ostro obsojal očitke posl. Pivka, da sedanji delavci niso zanesljivi, posebno v narodnem oziru. To ni bilo na mestu, saj so delavci po ogromni večini Slovenci. Naši ljudje tudi niso delamrži. L. 1925. se je v mariborski delavnici popravilo okrog 12.000 vagonov. Tu je dokazana pridnost. Delavcev je okoli 1600, lahko bi se jih še zaposlilo več sto, če bi se delavnica primerno razširila. Žalostno je, da se v novem proračunu znižujejo tozadnevne postavke za več milijonov dinarjev. V državi imamo 13.000 pokvarjenih tovarnih vagonov in 3000 osebnih in službenih voz in 820 lokomotiv. V par letih bodo vse proge natičene polomljenih voz, za delavnico bi bili potrebni posebni krediti in posojila, da bi se v l. 1927. popravil vozni park, sicer čaka naše železnice katastrofa. Poslanec je posebno naglasil, da je treba delavcem vrniti njih stare pravice, da bodo zadovoljni. Z zmanjšanjem in reduciranjem se goji nezadovoljstvo na veliko. Delavci v kurilnici in delavnici so največji reveži. Zahteva, da se jim da stalnost. Ministrstvo naj skrbí za zgradbo stanovanj za osebe. Naj poišče v to svrhu posojila. Fin. odboru predlaga, naj si sam na licu mesta ogleda sedanje žalostne razmere. Če bo šlo tako naprej, bo to največje podjetje v naši državi propadlo. Nato sta govorila poslanca Sečurov in Kežman. Prihodnja seja se bo vršila 7. decembra. Vodilni uradniki iz ministrstva bodo odgovarjali na izvajanja poslancev.

POSLANEC KREMŽAR PROTI NEZNOSNI DAVČNI PRAKSI V LITIJSKEM OKRAJU.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) Poslanec Kremžar je vložil na finančnega ministra ostro vprašanje radi neznosne davčne prakse v litijem okraju, posebno pa radi brezobzirnega postopanja pri eksekucijah.

ZA POGORELCE PRI SV. KRIZU PRI LJUTOMERU.

Belgrad, 27. nov. (Izv.) Poslanec dr. Josip Hohnjec se je z interpelacijami obrnil na notranjega ministra, na kmetijskega ministra, ter najno zahteval pomoči za pogorele v Bunčanih in Lokavcih. Vlada ima dolžnost, da nakloni denarno in materialno pomoč tistim, katerim je požar povzročil toliko škode, odnosno uničil vse imetje.

ZBOR ZAUPNIKOV HPS.

Zagreb, 27. nov. (Izv.) Danes ob 10. uri predpoldne se je pod predsedstvom Stjepana Barića otvoril zbor zaupnikov HPS. Na zbor so prišli zastopniki iz Hrvatske in Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Iz komunikacije, ki je bil ob tej priliki izdan posnemamo sledeče: Na zboru so posamezni zastopniki organizacij poročali o strankini organizaciji, in agitaciji. Iz poročil izhaja jasno, da napreduje HPS stalno in z vedno hitrejšimi koraki v vseh krajih. Glavna točka dnevnega reda pa je bilo vprašanje nastopa HPS pri bodočih oblastvenih volitvah. Zbor se je z vso jasnostjo izrekel tudi tokrat, da stoji HPS neomajno na stališču revizije vidovdanske ustave in da znančno avtonomijo, končno pa hrvatski sabor v Zagrebu. Obenem pa obseja zbor zaupnikov centralizem in centralistično razdelitev na oblasti, ki nasprotuje vsem političnim, nacionalnim, prosvetnim in socialnim interesom hrvatskega naroda. Temu je najboljši dokaz odcepitev Medjimurja od Hrvatske, priključitev Kustve ljubljanski in Krke liški oblasti, odcepitev Boke Kotorske od ostale Dalmacije ter neprijateljsko parcelacijo hrvatskih krajev sploh.

Zbor zaupnikov HPS je ob tej priliki sklenil, da bo HPS tudi pri teh volitvah nastopala proti temu sistemu in sploh proti centralistični prosvetni, socialni, gospodarski, administrativni in zakonodajni politiki. V centralistični politiki vidi zbor zaupnikov HPS glavni vzrok uničevanja narodnega gospodarstva, povod korupcij ter socialno-gospodarski krizi vseh narodnih slojev.

Glede prosvetne in cerkvene politike današnje vlade pa ugotavlja zbor zaupnikov HPS opirajoč se pri tem na dokumentarčne dokaze, da podpira vlada starokatoliške in druge prozelitske hujskače in to deloma službeno, deloma pa preko svojih eksponentov in glasil. HPS obseja tako hujskanje in rovarjenje proti katoliški cerkvi; HPS bo storila vse, da bo hrvatskim katolikom tudi s politične strani zajamčen verski mir ter spoštovanje verskih svetinj.

Zbor HPS se vrši danes celi dan; prekl-njen je bil le za eno uro opoldne.

Briand o »Anschlusu«.

Pariz, 27. nov. »Journal« poroča, da je Briand po seji zborničnega odseka za zunanje zadeve na nako tostavno vprašanje odgovoril, da so najboljšje jamstvo proti priključitvi Avstrije Nemčiji — Severnoameriške Združene države.

Beleške

△ Prve kandidatne liste. Kakor nam poročajo iz Novega mesta, so bivši samostojneži že sestavili svojo listo za novomeško glavarstvo. Prvi je tajnik SKS g. Janko Bukovec. Nato Avsec iz Gotne vasi, neki Zupančič, župan Legan in bivši poštar v Črmošnjicah Frank. Če se sestava te kandidatne liste ne bo spremenila, pomeni, da računajo nekdanji samostojni kmetje v svojem najboljšem okraju le na en mandat.

△ Volivni oklele na SDS-arje je v »Jutru« napisal sam general g. Svetozar Pribičević. V tej svoji proklamaciji pravi: »Treba je, da se naši protivniki iznenadijo in zaprepastijo, koliko smo zrastle v vsej državi v vseh okrajih med narodom...« — Kar se slovenskih krajev tiče, lahko povemo g. Pribičeviću že danes, da se bo na dan 23. januarja gotovo on sam najbolj iznenadil in zaprepastil nad malim številom glasov, ki jih bo dobila SDS.

△ Ta dan se mora manifestirati, da smo stranka narodnih želj in potreb, stranka narodnega zaupanja, pravi Pribičević oklic. — Mi pa pravimo: Ta dan njegova SDS tega ne bo mogla več manifestirati. To je že prepozno. Ker je manifestiral že več kot dovolj PPZ-režim, da za narodne želje in potrebe ni imel ne oči, ne ušes, ne srca, — režim, ki je bil tak, da tiči strah pred njim slovenskemu ljudstvu še danes v kosteh. In si slovensko ljudstvo tega režima ne želi več nazaj ne na državno upravo, še najmanj pa v našo samoupravo. Zaupanje v slovenskem narodu si je SDS enkrat za vselej zaigrala. Ta dan, 23. januarja se bo o tem lahko prepričala, in sicer prav temeljito.

△ Potrebno je, da vsem pokažemo, da smo državna stranka in splošno narodna stranka, povdarja SDS-arski oklic. — Če misli SDS, da slovenski volivec nima druge potrebe za samoupravno skupščino kot dokazovati, da je državen in naroden, potem ga naj rajši pri miru pustí. Vsak Srb, Slovenec in Hrvat, ki živi v tej državi, je državen in naroden. To je popolnoma samoumevno. A za državo in narod je treba pozitivnega dela, ne pa praznih fraz o državnem in narodnem edinstvu, ki jih neprestano goní SDS, ki pa v resnici za državo in narodno edinstvo še ni prav nič naredila drugega kot da je s svojo fanatičnomestrpljivo politiko in svojimi nasilnimi metodami temu edinstvu samo škodovala.

△ Vendar sporazum bi g. Pribičević tudi rad sklenil z drugimi strankami, in sicer »kjer je v interesu splošne in narodne stvari, odnosno edini pogoj, da ta stvar zmaga.« — Kar se pravi po domače: Kjer je edina možnost, da na ta način SDS sploh dobi kakšen mandat. Jako zvito! Samo se čudimo, kaj je SDS, če je tako mogočno zrastle, kakor se baha njen general, sploh treba sporazumov z drugimi strankami? Z nasprotnikom, ki ga hoče premagati, se vendar ne boš pogajal za sporazum! Sicer pa: SDS bi že hotela, vprašanje pa je, če bodo druge stranke hotele.

△ Kako si zamišlja g. Pribičević sklepanje sporazumov, to je pa najbolj originalno. Piše: »Ako se bodo naši prijatelji sporazumevali s kako drugo stranko v cilju skupne akcije za oblastne volitve, potem se tak sporazum more sklepati samo na podlagi faktične naše moči v narodu, na temelju sedanje naše moči, ki je bila ustvarjena z našo veliko propagando v narodu.« — Ta je pa res dobra! SDS hoče torej sklepati sporazume na podlagi svoje »faktične moči«, ne na podlagi številčne moči, ki je izkazala pri državnozbornih volitvah. S čim naj drugi stranki, s katero se pogaja, dokaže to svojo faktično moč? Na isti način lahko tudi druga stranka reče, da je njena faktična moč veliko večja, in na takih imaginarnih podlagah je sploh nemogoče sporazumevanje. — Ne, g. Pribičević, številke govorijo. Številke, ki so za SDS v Sloveniji pri zadnjih volitvah bile že tako majhne, zdaj bodo pa še desetkrat manjše.

△ Vedno isti pa je in ostane g. Pribičević tudi, kadar hoče sklepati sporazume. Evo, kaj piše: »Dne 23. januarja 1927 naj bo veliki obračun naše stranke s plemenskimimi strankami v našem narodu: radikali, radićevci in klerikali, ker so plemenske, ker izzivajo plemenske borbe in izzivajo najnižje plemenske nagonne. Te stranke so opasne za svobodni in harmonični razvoj našega naroda, one ovirajo razvoj edinstva in veličine našega naroda, ki se more razvijati samo v edinstvu.« — Ker v Sloveniji drugih strank ni kot klerikali, radićevci in radikali, sledi iz tega, da SDS sploh z nobeno ne bo iskal sporazuma, ampak sama šla na boj »za veliki obračun«. Kar nas srčno veseli. In imamo k temu samo še to-le pripomniti: Od samega povdarjanja narodnega edinstva še nikomur ni zrastle salo, je rekel na nekem shodu dr. Korošec. Če torej čuti kakšen slovenski volivec v sedanjih tako težkih razmerah, v katere je spravil centralizem Slovenijo, potrebo, dati svoj glas SDS za samoupravno skupščino zato, da se bo tam povdarjalo edinstvo, ki je samoumevno za vse druge, samo za našo slovensko kaso ne, potem naj SDS kar da svojo kroglico, in blagor mu. Toda mislimo, da se bo takih »idealistov« na Slovenskem le malo še našlo. Preveč so se ljudje že iztreznili.

Moskva, 27. nov. Zinovjev je imenovan za člana predsedstva državne komisije.

Kamenov je imenovan za poslanika v Italiji.

Kaj se godi doma

P. Hugolin Sattner jubilent.

»Exegi monumentum aere perennius« — »postavil sem spomenik trajnejši od bronze« (Hor. od. II, 30, 1), tako bi s pesnikom Horacijem lahko zaklical svetu jubilent P. Hugolin. 75 let je preteklo, dolgih, težkih, hudih, žalostnih, veselih, a vendar preteklo in upajmo, da še ne izteklo našemu ljubljencu in jubilantu. Naš slavjenec je mož, ki se je v življenju vsestransko udeleževal; prav posebno pa na polju slovenske glasbe, kjer je zastavil plug svoje muzikalne nadarjenosti, in lahko rečemo brez pretiravanja, oral z ranjnim Foersterjem trdo ledino. Življenje velikih mož in umetnikov je za nas povprečne zemljane navadno zelo zanimivo, in če to ne, poučno je gotovo. Tako je tudi pri P. Hugolinu. Današnja do skrajnosti materijalizmu udana doba toži nad pomanjkanjem pravega veselja in odločnosti. Ogleda naj si potek Hugolinovega življenja in dela in spoznala bo, kaj premore dušna energija združena s pridnostjo!

Rojen je bil P. Hugolin Sattner 29. nov. 1851 v Kandiji pri Novem mestu kot sin meščanskih starišev. Oče je bil poštni uradnik, rodom Nemec, mati Alojzija r. Jutraš pa Slovenka. Bil je prvorojenec in ljubljeneц svojih staršev. Ljudsko šolo in šest razredov gimnazije je dovršil v Novem mestu. Ker je bil njegov oče igral glasovir in gosli ter sodeloval tudi pri orkestralnih mašah na koro, je lahko umljivo, da je ta lep dar prešel tudi na sina, ki je še kot učenec ljudske šole prepeval na koro — seve kar na posluh. L. 1863. v 2. razr. gimnazije, ga je prišel učiti klavir P. Inocencij Gnidovec, profesor matematike, sicer bolehen mož, a zelo značajan in vnet za glasbo. V 3. šoli je prijel Francé, tako mu je namreč ime, — Hugolin je samostansko ime — tudi za gosli, vstopil obenem v pevsko šolo in kot altist v cerkveni pevski zbor. V 4. razredu je prišel orglal v Mirmi peči na majniško izletu, potem pa večkrat pri litanijah. Od 5. šole naprej je pel najprej prvi, potem drugi tenor in igral pri gimnazijskem orkestru violino in vijolo.

V tisti dobi so imeli dijaki vsak dan šolsko mašo, pri kateri so peli slovenske pesmi. Ob nedeljah je vodil petje p. profesor, med tednom dijaki. Petja in godbe je bilo takrat obilo. V Novem mestu sta bili takrat dve godbi, meščanska ali tkzv. »purgarska«, ki je med svetlovo vojno žalostno izdihnila in vojaška; takrat je bil tam stalno nastavljen bataljon lovecev, ki so imeli krasno godbo, toda brez bobna in činel. Zadnja tri leta je stanoval tik vojašnice, ki je sedaj okrožna sodnija, in celi dan poslušal vaje vojaške godbe. Ker so k njegovemu očetu radi zahajali kapelniki in drugi boljši godci in s Francetom skupaj igrali, je bil ta »seveda« popolnoma zatopljen v glasbo. Dijaki so imeli takrat poleg šolskega zbora še dva posebna zbora, ki jo jih sami urili. Vsako nedeljo po maši so pevali korporativno korakali na kapteljski hrib in prepevali slovenske pesmi. Imeli so tudi lasten kvartet na lok. Jubilent sam pripoveduje, da je bilo dijaško življenje prijetno. Profesorji patri frančiškani so bili res pravi očeti, ki so skrbeli, da so se dijaki res kaj naučili — na drugi strani pa tudi pogledali skozi prste, ako so fantje katero »pogruhtali«, ki ni bila ravno po paragrafi dovoljena.

L. 1867. je po dovršenem 6. gimn. razredu vstopil v frančiškanski red in živel kot novinec eno leto v Nazaretu na Štajerskem, kjer je tudi sedaj novicijat za naraščaj frančiškanske mladine. Odotnemu organistu Fr. Norbertu je pomagal pri cerkvenem petju in nestrto njega večkrat tudi orglal. Po končanem novicijatu je odšel v Gorico, kjer je dovršil še 7. in 8. gimn. razred in dva letnika bogoslovja. V Gorici je moral kmalu prevzeti orglanje in vodstvo domačega zbora klerikov. Pri tem se je v glasbi zelo izuril; pomagale so mu, kakor sam pravi, zlasti Beethovne sonate, ki jih je igral dan na dan.

P. Hugolin Sattner kot glasbenik.

1851—1926.

Kdo bi mogel verjeti, če vidiš njegovo visoko vzravnano junaško postavo in čuješ njegov prozni korak; v živem razgovoru opazuješ njegove odločne gibe in kretnje in zroč v bistro oko za tem orlovsko iskrim, prav na kratko pomisljajočim pogledom čutiš brzo snujočo misel; in če te preseneti z živahno brigo za vse, kar se v glasbenem svetu danes godi in še bolj s čudno jasnim in gibkim in praviim pojmovanjem vseh glasbenih pojavov, ki se konča — kakor je — ali z dobrohotnim nasmehom ali z mladeniško živahno izrečeno hitro sodbo; in če se ozreš na njegova dela, ki se porajajo brez prestanka, z vedno večjo popolnostjo se odlikujejo; in če veš še za njegovo živahno izvajajočo glasbeno delovanje najprej na koro kar z več zbori, dalje s poučevanjem, dir, igranjem, orglanjem in čitaš o razmahu njegovem in njegovega zbora na zunaj: koncert zdaj tu, zdaj tam; in če še za to skrivnostno zveš, da bodo v ljubljanskem opernem gledališču kot njegovo najnovejše in največje delo še letos utesili njegovo obsežno opero: kdo si, ki bi si le drznil misliti, da se jutri steče že pet in sedemdeset let, kar je v Kandiji pri Novem mestu na št. 20 slovenska vila dahnila novorojenčku poljub plemenite umetnosti na nežna usteca. In vendar krstna knjiga šmihelske župnije izpri-

V tisti dobi je nastopil v ljubljanski stolnici g. Foerster in prišel izdajati svoje skladbe, ki so bile smernice Hugolinovemu glasbenemu delu. Ker so frančiškanski kleriki večkrat pomagali bogoslovcem v centralnem semenišču, zlasti pri procesiji sv. R. Telesa, je Hugolin zanj zložil himno — svojo prvo skladbo.

Ko je prišel l. 1872. v Ljubljano nadaljevat bogoslovni študij, je moral po smrti brata Volbenka Klemenca prevzeti službo organista. Gotovo težavna reš! študirati in igrati! Toda bil je mlad, navdušen, in idealizem je premagal to, kar pri drugih lenoba podira.

Dne 28. jul. 1874 je pel v domači cerkvi novo sv. mašo, pri kateri so peli z orkestrom Benzo-vo mašo v f-duru.

Jesen je bil nastavljen v Novem mestu za organista, učitelja na ljudski šoli in učitelja petja na gimnaziji, ki je l. 1870 prešla v roke civilnih profesorjev. P. Hugolin je naletel na strašno spre- membo v glasbenem oziru. P. Inocencij je namreč umrl za jetiko l. 1868. in od tedaj je šlo vse rakovo pot. Našel je še dva pevca, ki sta nedeljo za nedeljo pela »Pred stolom tvoje milosti«. Prišel je vezbati dečke in januarja je z njimi že nastopil na koro. Na gimnaziji je v par letih izuril čeden mešan zbor. Ker tudi takrat ni bilo »kredita«, je moral sam komponirati. Skladbe je izdala Glasbena Matica: en zvezek za mešani, eden za za moški zbor.

L. 1876. se je udeležil v Gradcu občnega zbora nemškega Cecilijinega društva in slišal prvokrat imenitna Palestrinova dela. Bilo je tam navzočih 18 Slovencev, ki so potem doma ustanovili Cecilijino društvo za ljubljansko škofijo. P. Hugolin je bil l. 1877. izvoljen v odbor in je še danes duša tega društva. Tega leta se je vršil na Dunaju glasbeni tečaj za organiste, ki ga je vodil prof. J. Böhm. Udeležil se ga je in si s tem glasbeno obzorje zelo razširil.

Od l. 1881. do 1883. je moral prevzeti sup- plenturo verouka na gimnaziji, ki mu je ugrabila ves prosti čas za glasbo. L. 1883. pa je začel z novo vmeno. Priredil je z dijaki več akademij, ki so zelo lepo uspeli. L. 1889. je potoval po Italiji in bil nastavljen l. 1890. v Ljubljani, kjer je skupno s p. Angelikom Hribarjem deloval; v kompoziciji sta šla vsak svojo pot. Ko je prišel v Ljubljano g. Hubad in prišel prirejati koncerte z Glasbeno Matico, se je Hugolinu odprl nov svet. L. 1895. je postal župnik fare Marijinega Oznanjenja in kljub obilemu delu pridno skladal cerkvene in svetne pesmi. Upeljal je nadalje mešan cerkven zbor, ki ga sam vodi še danes, a orglal je p. Angelik Hribar do svoje smrti l. 1906.

To je v kratkih potezih življenje in delovanje našega jublanta. Skoro nepotrebno se nam zdi omenjati, da je poleg že omenjenih služb opravljal še druge samostanske službe, ki so združene nekatere s častjo, druge pa predvsem s skrbmi in delom. Bil je večkrat predstojnik, definitior in še danes vikar ali namestnik p. gvardijana. V družini je radi svoje značajnosti splošno priljubljen in sobratje mu ob jubileju gotovo žele, da jim ga Bog ohrani še zdravega in čilega v kras in ponos frančiškanskemu redu, zlasti pa frančiškanski provinci Slovenije, iz katere je izšel iz za katero še danes dela.

Ravnokar dospel

NAJNOVEJŠI GUMIJASTI PLAŠČI
IN USNJATI JOPICI

Gričar & Mejač

SELENBURGOVA ULICA 3

Najprimernejša darila za Miklavža

za odrasle in deco priporoča po jako nizkih cenah trgovina

I. PODBOJ, Sv. Petra cesta.

čuje, da se je 29. novembra leta 1851. tam rodil današnji v skromno srednjeveško haljo odeti sin sv. Frančiška, ki je kakor je njega duševni oče sv. Frančišek obogatil italijansko umetnost s prečudnim, nebesko sladkim, tajinstveno globokim, pa vendar celo najpreprostejšemu srcu tako milim vonjem svoje pesniški tako bogate duše, z nečuvno, do tedaj nerazlišano umetnostjo svojega, v božjo ljubezen se izžarjajočega življenja, ki je — pravim — tudi sam s sladkimi sadovi svojega plemenitega čustvovnanja obogatil našo umetnost in z ognjevit besedo in iz srčnih globin povzeto pesmijo segal v srca in jim koprneje po minljivih dobrinah izpreobračal v koprnenje po tem, kar je neminljivo.

P. Hugolin Sattner je v našo glasbeno njivo tako globoko zaoral kakor komaj kdo izmed vseh slovenskih oračev. In to na vseh poljih. Kot redovnika in duhovnika ga je pač notranja, srčna bol gnala »Gospodu peti novo pesem«. In res je bila njegova cerkvena pesem nova, nova posebno za tiste čase, ko so začeli zoreti prvi plodovi njegove setve, nova tako, da so celo glasbeniki nekako osupnili nad njenim plemenitim izrazom, nad njeno izbrano ponašo. Duh teh pesmi se je ljudem, vajenim na duh domačih nageljnov, če že ne tuj, vsaj za nas pregosposki, previsok. Saj je p. Hugolin Sattner res v glasbi kosmopolit, svetovnjak, ki si pred nobenim pojavom svetovne glasbe ni zapiral oči, ki je vse motril, se povsod učil, si povsod čustvovanje bogatil; toda motila je opazovalce njegove umetnosti

Voika prodaja za Miklavža

od 29. novembra do 5. decembra.

Cene posebno znižane.

Cene posebno znižane.

VIOLINSKA VIRTUOZINJA FANKA BRANDLOVA

Na koncertu v prid novinarskega penzijskega fonda nastopi v sredo v veliki dvorani Uniona poleg ljubljanskih pevskih zborov in Orkestralnega društva tudi odlična violinska virtuoziinja ga. Fanka Brandlova iz Maribora. Igrala bo izbrane komade Dvořaka, Schuberta in Wienawskega, kratke, a zanimive in učinkovite skladbe. Na klavirju jo bo spremljal naš priznani pianist konservatorijski profesor g. Janko Ravnik.

Fanka Brandlova je rojena Maribortanka. Njen oče je znani izdelovatelj orgelj in glasovirjev g. Josip Brandl v Mariboru, ki je poslal svojo nadarjeno hčerko na dunajsko glasbeno akademijo. Študirala je violino pri sloviitem mojstru Roséju, nadaljevala pa svoje študije v Zagrebu pri profesorju Humlu, iz čegar odlične šole so izšli že mnogi naši violinski virtuozi, med njimi tudi Baloković in Jovanović.

V zadnjih letih je Fanka Brandlova z odličnim uspehom priredila več samostojnih koncertov v Jugoslaviji in v inozemstvu. Nastopila je že v Zagrebu, Beogradu, Gradcu, na Dunaju in z izrednim uspehom zlasti lani v Trstu, poleg tega pa v večjem številu drugih manjših mest Jugoslavije in Avstrije. Letos se je ljubeznivo odzvala prošnji ljubljanskih novinarjev, da nastopi na njihovem dobrotelnem koncertu 1. decembra. Uverjeni smo, da si bo odlična domača umetnica osvojila tudi ljubljansko publiko.

Vstopnice za novinarski koncert se dobe v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Kljub velikemu obsegu koncerta je vstopnina tako nizka, da jo zmore vsakdo.

Plaz na Pilštajnu.

24. t. m. si je naš plaz ogledala zopet nova komisija. Prišel je geološki izvedenec g. dr. Marijan Salopek, vseučiliški profesor v Ljubljani. Spremljal ga g. Guezlj, inženier pri gradbeni direkciji v Ljubljani. Pod vodstvom inž. g. Juga, ki vodi odvajalna dela na plazu, g. Martina Vrečka, podnačelnika okrajnega zastopa, župana g. Ivana Regvata in več domačinov je komisija pregledala plaz od začetka do konca in vso njegovo okolico. Strokovnjaško oko g. profesorja je takoj pri prvem pogledu na plaz in okolico natančno izpregledalo pravo situacijo. Vsa vzhodna stran Pilštajna leži na plazoviti podlagi. Po novem deževju bo zavzel plaz veliko večji obseg, tako da je ogroženih še 7 stanovanjskih hiš, raztresenih po plazovitem ozemlju, in pokopališče. Komisija je tudi odobrila dosedanjí načrt inž. g. Juga pri odvajalnem delu. Samo treba bi bila več delavcev: pa kaj, ko pa nikjer ni denarja. Tudi prizadeti domačini naj bi po navodilih g. inženierja odvajali vodo s prekop v izkopane järke in proč od plaza. Če pride deževje, bo v kratkem času plaz zapri Bistrico in bo treba preložiti strugo potoka, okrajno in občinsko cesto do trga.

Poplava na Gorenjskem.

Iz Rateč-Planice nam poročajo: Letošnje povodnji bomo zapisali v spominsko knjigo, iz katere bodo čitali pozni rodovi. Najhujše je bilo 21. in 22. novembra. Železniška postaja Planica je obdana krog in krog z vodo, ki je v nekaterih krajih 6 m globoka. Sava, ki izvira v Planici, dere s tako silo, da je nemogoča vsaka omejitev. Planjava nad Ratečami in Podkorenem je eno veliko jezero. Železniška proga med Planico in Kranjsko goro je na treh krajih zasuta. Pri Podkorenu je zapustila Sava svojo strugo in teče neovirano in poljubno proti Kranjski gori. Od nedelje 22. t. m. nimamo nobenega vlaka in nobene pošte več. Sedaj je začelo snežiti, da so še večje ovire.

Iz Kroke se nam poroča: Hudi nalivi zadnjih dni so precej oškodovali naš kraj in okolico. Pri Zadrudni žagi se je utrgalo več velikih skal. Pri eni je le malo manjkalo, da ni odbila stanovanjskega dela žage. Potok je silno narasel in ponekod nasul veliko peska ali privalll večje skale. Ko bi ne bili jezovi trdni, bi bila katastrofa neizogibna. Pod »Stočjem« je podrlo en manjši jez in ob cesti iztrgalo več skal. Most pri Podnartu je sedaj še slabši kot je bil, isto v Otočah. Bati se je, da ga tudi v Podnartu voda popolnoma odnese. Vedno naraščajoča Sava izpodkopa zemljo.

V četrtak zjutraj je okrog Zidane skale pobelil vrhove Jelovice sneg.

Slovinci v Italiji

K aretaciji posl. Srebrniča.

Domači v Solkanu so bili v velikih skrbeti, ker niso imeli prve dni po atentatu na Mussolinija nikarih poročil o poslancu Srebrniču, ki je odšel iz Solkana. Pred nekaj dnevi pa je prišla vest, da je bil poslanec Srebrnič aretiran in da se nahaja v rimskih zaporih. Kakor je bila vest žalostna, so jo v Solkanu vendar z veseljem sprejeli, ker so se bali, da Srebrniča sploh ni več med živimi. Spričo ozračja, ki je nastalo v Italiji takoj po atentatu, je bil ta strah gotovo opravičen. Poleg tega so imeli fašisti Srebrniča posebno na piki. Saj je bil stalno pod policijskim nadzorstvom, po vseh potih sta ga vedno spremljala po dva detektiva. Kdor ga je obiskal ali ga nagovoril na cesti, je drugi dan gotovo imel lišno preiskavo. Srebrniča so dolžili, da ima zveze z Rusijo in da je organiziral tajno izseljevanje slovenskih kmetov v Rusijo. Na podlagi te obdolžitve je goriški komisar nedavno tudi aretirai Srebrniča, a ga je moral na povelje iz Rima izpustiti. Srebrnič pa, kakor rečeno, ni užival od tedaj dalje nikake svobode in je bil prav za prav konfiniran, daš dotedanji policijski red ni predvideval konfinacije, ki je bila vpeljana šele z zadnjo reformo policijskega reda. Poslanec Srebrnič je bil izvoljen na podlagi svojih komunističnih načel in ni bil predstavnik slovenske narodne manjšine v Italiji. Vendar je gotovo, da je bil izvoljen s slovenskimi glasovi primorskega delavstva. Komunistična stranka v Italiji je dobro vedela, da dobi pri volitvah slovensko delavstvo le na ta način na svojo stran, da postavi na svojo listo tudi slovenskega kandidata. Značilno je, da je bil Srebrnič izvoljen kot edini komunistični poslanec na Primorskem, daš ni bil postavljen na komunistično listo kot prvi. Zmagal je s preferenčnimi glasovi. To je pač dokaz, da je ogromna večina delavstva na Primorskem slovenska.

Dostavljanje slovenskih listov. Znano je, da ne pustijo italijanska oblastva nobenega lista redno na Primorsko. Pa tudi slovenski in hrvaški listi, ki izhajajo na Primorskem, ne prihajajo redno naročnikom v roke. Po cele mesece jih naročniki ne prejmejo. Tu pa tam prispe katera številka, ki je vsa zamazana. To se dogaja posebno v Istri in na Krasu, kjer gospodarijo posamezni fašistovski glavarji brez vsake odgovornosti. Vsi protesti na pošto na ravnanje niso izdajo nič.

1. decembra ob 8 zvečer v »Unionu«

Časnikarski koncert.

Največji in najzanimivejši koncert letošnje sezone.

ga esteta. Prav na polju svetne glasbe je p. Hugolin ustvaril Slovincem nove tipe v oratoriju (Assumptio), v obširnih simfoničnih pesnitvah (Jeftejeva prisega, Oljki, Soči, V pekelnični noči). Za svojo zlato mašo nam je podaril svoje največje delo, opero Tajdo. In še vedno snuje njegov neugnani duh; sv. Frančiška je počastil ob 700 letnici z zbirko ljubkih pesmi, Mater božjo s svojo doslej najboljšo zbirko Marijinih pesmi; večjim zborom je pripravil orkestralno partituro skladbe »O nevihti«, Kristusu Kralju na čast je zložil bogat izrazit gradual in ofertorij. Zato upravičeno upamo, da se mu taktirka še dolgo ne izmakne iz rok, da bomo še pogosto sedali k njegovi, bogato, nesebično pogrnjeni mizi in uživali vzorne sadove njegovega duha in srca.

Sattner kot dirigent in njegov zbor.

Jutri poteče 75 let, odkar so rojenice do ločile p. Hugolina Sattnerja za enega naših prvih kulturnih pionirjev. Kaj je Sattner slovenski muziki in kaj ji je bil v minulih desetletjih, o tem bo pisala naša zgodovina, kadar bo govorila o največjih možeh, ki so se z dejanskim delom svojega veleuma uspešno ubadali na polju slovenske kulture.

In tudi kot dirigent in vzgojitelj svojega zbora bo ime p. Hugolina Sattnerja blestelo v zlatih črkah. Letos mine 25 let, odkar ie

Dnevne novice

★ Prav najao prosimo vse somišljenike, ki pišejo na tajništvo naše stranke v Ljubljani, naj izpišejo vselej cel naslov: Tajništvo Slovenske ljudske stranke (ne okrajšano tajništvo SLS), Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani, da se ognemo vseh pomoči.

★ Koledar Jugoslovanske kmečke zveze. Vse zaupnike, ki so prejeli koledar v razprodajo, prosimo, da z razpečevanjem pohite. Pošljejo naj denar po poštni položnici čimprej. Kdor koledarja ne bi razpečal, naj ga nam kmalu vrne.

★ Veliki župan dr. Vilko Baltić se je povrnil s svojega dopusta in zopet prevzel svoje uradne posle. Prihodnji sprejemni dan za stranke bo v petek, dne 3. decembra t. l.

★ Mentor — oživljen! Po triletnem predledku prične začetkom decembra t. l. v Ljubljani izhajati dijaški list Mentor, ki je poprej izhajal v Št. Vidu nad Ljubljano. Prva številka izide že 6. decembra t. l. List ne bo zastopnik kake organizacije, temveč splošno, poučno-zabavno glasilo srednješolskega dijaštva vseh vrst šol vključno meščanskih. Gojili bo pripovedništvo, zgodovino, geografijo, potopise, prinašal bo sestavke iz dijaških vrst samih. Tako bo Mentor neobhodno potrebno dopolnilo šol. pouka, važen bo tako za dijake kakor za profesorja. Naročila sprejema uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. List bo izhajal 10krat med šolskim letom in bo obsegal skupno 15 tisk. pol. Naročnina znaša za dijake 30 Din, za druge 40 Din. Dijaki naj najajo list skupno potem poverje-kov. Kdor želi sprejeti poverjenišvo, dobi 10 odstot. popusta; javi naj se osebno ali pismeno pri upravi. Dijaki in dijakinje, prosite starše, naj vam list takoj naročijo; bo najlepše božično darilo, kar si ga sploh morete želeli.

★ Povodom prvoedecemskih prirediteljev so nadalje darovali za častniškarski pokojninski sklad: Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic 500 Din; Kolinska tovarna in Prometni zavod za premog po 250 Din; Höhn & Cie, (zdravilišče Slatina-Radenci), Evgen Lovšin (rude in kovine) in veleindustrije Dragotin Hribar po 200 Din; inž. Rudolf Stebi, primarij dr. Mirko Černič v Mariboru, trgovec Drago Schwab in odvetnik dr. Fritz Luckmann v Ljubljani po 100 Din; tehnično podjetje Slavo Kolar, trgovina J. Kette in mestni stavbenik Ubald Nassimbeni v Mariboru po 50 Din ter notar Avgust Kolšek v Marenbergu 20 Din. Vsem podpornikom priručna hvala.

★ Spremembe v železniškem prometu. S 1. decembrom t. l. stopijo v promet spalnih in direktnih voz sledeče spremembe v veljavo: Spalni voz München—Zagreb pri vlakih št. 1 in 2, ki je bil do sedaj v prometu 4krat na teden, bo od 1. decembra dalje v prometu samo trikrat na teden in sicer iz Münchena ob ponedeljkih sredah in petkih in iz Zagreba ob torkih, četrtkih in sobotah. Spalni voz München—Trst pri vlakih št. 902 in 903, ki je bil dosedaj trikrat na teden v prometu, bo od 1. decembra dalje v prometu štirikrat na teden in sicer iz Münchena ob nedeljah, torkih, četrtkih in sobotah in iz Trsta ob ponedeljkih, sredah, petkih in nedeljah. Direktni voz I. in II. razreda Beograd—Trst pri vlakih št. 4 in 5 se ukine. Dosedanji direktni vozovi Beograd—Trst tečejo samo do in od Ljubljane.

Cenj. damam

izgotavlja krasne damske plašče najnovejše mode atelje trdke

Drago Schwab, Ljubljana.

V zalogi krasni vzorci modernega blaga za plaščel

★ Višja pedagoška šola v Zagrebu. Ker je minister prosvete potrdil od rektorata predloženo listo slušateljev, se vrši vpisovanje v III. letnik 29. in 30. novembra t. l.

★ Umetniška šola »Probuda« v Ljubljani na Tehniški šoli, Aškerčeva ulica št. 9, ima za namen, da vzbudi zanimanje za metnost in umetno obrt ter goji pouk kolikor je moža namen, da vzbudi zanimanje za umetnost V to šolo ima priliko vstopiti vsakdo, ki si želi svoje znanje izpopolniti v strokovnem pouku. Letos so se otvorili sledeči tečaji: A. Figurarno risanje s predavanji iz anatomije, perspektive, oblikovanja in zgodovine umetnosti in domače umetnosti. B. Narodno dekorativno risanje in pokrajinsko slikanje, s predavanji, ki spadajo v to stroko. C. Specijalni tečaji kakor: kiparstvo, mala plastika, grafika, fotografija, usnjere in knjigoveštvo, opisna geometrija. — Pouk v posameznih tečajih je razdeljen na večerni čas od 18. do 20. ure, ki ga vodijo priznani strokovnjaki in umetniki. Po potrebi in na željo vpisanih pa se vrši pouk tudi v popoldanskih urah. Na to šolo se sprejemajo dame in gospodje po možnosti celo leto. Vpisovanje se je na željo podaljšalo do 4. decembra in sicer v ponedeljkih, sredah in sobotah od 18. do 19. ure, kakor je natančneje objavljeno na razglasni deski umetniške šole »Probuda« na tehniški srednji šoli, dohod iz Gorupove ulice 10. čez dvorišče. — Najboljši dokaz, da je umetn. šola »Probuda« potrebna našim razmeram je ta, da obstoja in vrši svoje kulturno delo že šesto leto. — Vodja umetniške šole »Probuda«: Prof. A. Sever.

★ Na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične večerni kuharski tečaj za boljše kuharje dne 9. dec. 1926 ob pol 7 zvečer. — Tečaj obsega 40 učnih večerov. Na vsak večer pride 6—8 jedi na novo. Honorar znaša za ves tečaj 1200 Din; v tej vsoti je všteta ukovina, večerja in vsa režija.

★ Čebelarška šola v Sloveniji. »Službene Novine« z dne 24. novembra 1926 objavljajo kraljev ukaz, ki določa, da se v Sv. Jurju ob južni železnici ustanovi posebna šola za čebelarstvo z enoletnim tečajem.

★ Orožniška odlikovanja. S srebrno svetlinjo za vestno službovanje so odlikovani orožniški naredniki: Jakob J. Mulih, Ivan M. Javornik, Ivan J. Remic in Dragotin D. Decort; vsi so oproščeni plačanja takse.

★ Iz veterinarske službe. Za veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Kočevju je imenovan Vojteh Hrabalek, veterinar pri okrajnem glavarstvu v Celju.

★ Delna vpostavitve železniškega prometa na progi Jesenice — Kranjska gora — Planica. Vsled poplave v početku tega tedna pokvarjena proga Jesenice—Rateče, je do sedaj toliko popravljena, da se vrši od četrtka, dne 25. t. m. zopet normalen promet potniških in tovornih vlakov na progi Jesenice—Dovje—Mojstrana. — Od sobote, dne 27. t. m. je vpostavljen prevoz potnikov, priljage in živil do 85 kg po komadu tudi na progi Dovje—Mojstrana—Planica—Rateče s prestopanjem, oz. prenosom preko še pretrgane proge med postajama Dovje—Mojstrana—Kranjska gora. Za dobo, katera bo trajala ca 8 dni, odpadejo večerni vlaki na progi Jesenice—Kranjska gora in sicer vlaki št. 4216, 4217 in 4218, vozijo pa vlaki št. 4211, 4214, 4215 in nov vlak s priključkom na ljubljanski potniški vlak št. 914 (odhod iz Ljubljane ob 11.40), z odhodom iz Jesenic ob 15. uri. — Tovorni promet ostane na progi Dovje—Mojstrana—Kranjska gora—Rateče še do nadaljnjega ukinjen.

★ Nova telefonska zveza. Mariborski poštni gradbeni odelik gradi novo direktno

telefonsko zvezo Maribor—Ptuj. Ta zveza bo šla iz Ptuja tudi proti Ormožu—Središče—Čakovec. Doslej je bil zvezan Maribor s Ptujem po ovinku preko Spod. Polskave in Pragerskega, nova zveza bo mnogo krajša in direktna.

★ Poučna ekskurzija na ribogojstvo v Zdenčini se bo vršila meseca decembra, kadar nastopi bolj mrzlo vreme. Zato naj vsi prijavljeni na ekskurzijo potrpijo in počakajo pravočasnega poziva. — Fran Malasek, okrajni ekonom, Novo mesto.

★ Razpisana poštna urada. Razpisano je poštarsko mesto pri pošti Ljubljana 5 (II/1) in v Muti (II/2). Prošnjo je nasloviti na poštno in brzojavno ravnanje v Ljubljani v teku 14 dni.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje po globoko znižanih cenah.

★ Krojačem, šiviljam, nešiviljam naznanjam, da se prične zadnji jesenski tečaj radi moje orožne vaje 9. decembra t. l. z znižanim honorarjem za revnejše. Poleg tega krojenja za krojače poseben poduk v jugoslovanskih vojaških uniformah, kar je zelo važno za mlade krojače, ki gredo k vojakom. Posebni večerni in popoldanski tečaj za gospodinje, uradnice, dijakinje itd., ki se želijo izobraziti za samoupravo. F. Potočnik, diplomirano krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19

★ Avtomobilne vožnje prevzema z novim luksuznim avtomobilom po konkurenčnih cenah. Pri daljših vožnjah izreden popust. Vozim tudi v inozemstvo. Naročila na P. Rožman, Glince, Tržaška cesta 6. — Telefon tovarna Vojnović št. 43 in telefon 411.

★ Pred okužbo se zavarujete edino le z desinfekcijskimi sredstvi, ki jih izdeluje trdka Chemotehna družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10.

★ Drago meso. Kuhajte v bodoče v juhi manj mesa in pridenite vsaki porciji pol čajne žličke Juhana. Cudili se boste redilnosti in okusu. Dobiva se povsod.

★ Glavni dobiček 1.000.000 dinarjev gospodinja težko zadene. Bolj zanesljiva pot do zdravja in sreče je previdnost in razumnost v gospodinjstvu. Ali poznate Ziko? Ali veste, kaj pomeni Zika za vaše zdravje, za zdravje vaših otrok? — Pa o tem drugič.

★ Ito — zobna pasta najboljša.

★ Čaj nove žetve: Čajna ročka, Lipton, Hornimans, Baker, Kusmi, Popoff, Buddha itd. priporoča specialna trgovina za jedila Jaš i Lesjak, Maribor.

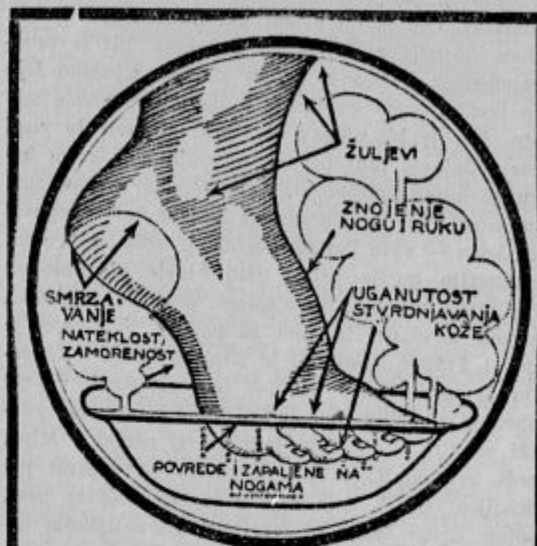
Ljubljana

© Somišljeniki-volivci Volilni imeniki za volitve v oblastvene skupščine so na vpogled ljubljanskim somišljenikom v tajništvu SLS za Ljubljano danes, v nedeljo, od 9. do 12. ure dopoldne. Vsled kratko odmerjenega reklamacijskega časa vas vabimo, da porabite priliko ter se pravočasno prepričate, ako ste pravilno vpisani. Vsa potrebna navodila za vpis, prepis itd. daje tajništvo. Somišljeniki na delo, dokler je čas!

© Prava pevka tekma v plemenitem pomenu besede bo tudi letos častniškarski koncert v veliki Unionski dvorani 1. decembra. Je to edini koncert, na katerem nastopijo hkrati vsi glavni reprezentanti ljubljanskega glasbenega življenja, da na ta način pokažejo svoje priznanje častniškarem za njihovo delo v korist javnosti. Kdor ve, koliko truda zahteva vsak koncertni odstop, bo znal ceniti poštvalnost ansamblu. Zato smo verjeli, da se bodo druge ljubljanske organizacije, ki so vse več ali manj navezane na časopisno podporo, oddolžile častniškarem vsaj s tem, da bodo priporočile svojim članom, naj čim številneje posetijo koncert v korist častniškega pokojniškega sklada. To jim bo tem lažje, ker je koncert edina prireditev na večer dne

1. decembra in bo tudi v umetniškem oziru na višku. Vstopnice — cene so zelo nizke — se dobe v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

© Razglas. S kraljevim ukazom od dne 20. novembra 1926, objavljenim v Službenih Novinah dne 25. novembra 1926, št. 269, so v celi kraljevini razpisane volitve poslancev oblastvenih skupščin na nedeljo, dne 23. januarja 1927. To se daje javno na znanje s pristavkom, da se volitev članov oblastvene skupščine, po določilu člena 5. zakona o oblastveni in okrajni samoupravi z dne 26. aprila 1922, vrši po dokončno potrjenih volilnih imenikih za narodno skupščino, veljavnih za leto 1926. Pri volitvi smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v ta imenik. Po določilu člena 12. zakona o volilnih imenikih z dne 30. maja 1922 (Uradni list št. 184/67) smejo se popravki stalnega volilnega imenika za volitve v narodno skupščino, odnosno oblastveno skupščino, ki je ob običajnih uradnih urah, to je od 8. do 14. ure pri mestnem magistratu, in po členu 5. navedenega zakona tudi pri prvostopnem (deželni) sodišču, stalno razgrnjen vsakomur na vpogled, zahtevati le še 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvi članov oblastvene skupščine. Glede na

NI VEČ BOLEZNI NOGI! DOVOLJ JE BILO TRPLJENJA!

ker Vam bo sol »Svetega Roka« ozdravila vse bolečine.

Ta preparat, ki se v inozemstvu že davno z odličnim uspehom uporablja, sestoji iz esence, ki se v topli vodi raztopi. Na ta način dobimo z oksigenom nasičeno vodo, ki je čudovito dobra za bolne noge in lajša vse bolečine, ki nastanejo vsled ozke obutve, izleži otekle noge in pekoče podplate. Dovolj je, da se mala količina soli »Svetega Roka« za noge raztopi v lavgarju, ki je napolnjen s toplo vodo. V to razstopino denemo noge in jih držimo 10 do 15 minut v njej. V tem času prestanejo vse bolečine, ki jih povzročajo ožuljene in utrujene noge, da se več ne povrnejo. Namakanje nog v daljši dobi omehča žulje in otiske tako, da jih lahko tudi brez noža in britve odstranimo.

Najtrdovratnejše bolezninog, ozeblin, pekočine se lahko odstran iz uporabo soli »Svetega Roka« za noge.

Lahko se prepričate, ker je sigurno, da se pri uporabi soli »Svetega Roka« za noge popolnoma osvobodite vseh različnih bolezninog, pa Vam bodo tudi novi čevlji ravno tako udobni, kakor da ste jih nosili skozi celo leto. Na ta način Vam ne bode naporno niti najdaljše potovanje peš, kakor tudi daljše stanje skozi več ur in ne boste čutili nobene utrujenosti. Cena za posamezni zavitek soli »Svetega Roka« za noge 16 Din. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah, ako pa ne dobite, se obrnite na

drogerija SANITAS

Ljubljana, Prešernova ulica 5 in Celje.

Samoprodajalec na ozemlju Kraljevine SHS Kolar i Gibril, drogerija »Mada«, Subotica, telefon 6-37.

Sattner dal postaviti pri desnem vходу v frančiškansko cerkev, pri Oljski gori, železne stopnice, po katerih je vstop na kor omogočen tudi pevkam kljub samostanski klavzuri. To je bil začetek njegovega pevskega zbora, ki slovi danes po 25 letih preko mej Slovenije kot elitni cerkveni zbor, ki nima para med drugimi sovrstniki in ki je mojster v priprosti cerkveni pesmici, ki pa tudi z nezmanjšano umetniško silo poje najtežje moderne skladbe in se ne straši pred velikimi nalogami, ki jih stavi izvajanje najtežjih del svetovne cerkvene muzike nanj.

Sattnerjev zbor šteje danes 35 pevk in pevcev in ima stalnega spremljevalca na tri-manualnih orguljah, profesorja Josipa Vedrala. V zboru sedeljuje 9 sopranist, 8 altist, 8 tenorjev in 10 basov. Po stanu so ti pevci: 2 inženirja, 1 advokat, 1 profesor, 1 konceptni uradnik, 3 člani opere, 1 ravnatelj, 3 uradniki, 1 konservatorist, 2 visokošolca, 1 obrtnik in 2 abiturijenta; 7 gospa in 10 gospodičen, ki se rekrutirajo iz vseh stanov: od članice opere do kontoarist, od trgovčevih soproj do žena mož akademskih poklicev. Vsi ti pevci in pevke se smatrajo kot ena sama kompaktna pevska družina, kot otroci sivolasega mojstra Sattnerja, ki ga ljubijo, spoštujejo in ubogajo kot svojega — očeta-vodnika, kateremu brezpogojno zaupajo.

Rajni Anton Verovšek je rekel, da se tika z vsemi političnimi strankami; Sattner pa sme reči, da pojo pod njegovo taktirko vse politične stranke v enodušni vzajemnosti, v kole-

gijalnem prijateljstvu iz navdušenja za lepo, umetniško peto pesem. In ni malenkost obvladati zbor, ki je sestavljen iz tako heterogenih elementov, obvladati družabno in obvladati pevsko. Sattnerjev zbor »drži skupaj« kot jeklo in ni je razpoke v njem. In to kompaktnost je znal in zna viliti vanj mojstrsko naš Sattner. Z vsakomur prijazen, pa z nikomur preveč. Vedno v distanci, pa vedno s pevci v živem kontaktu. Nikdar prenačilen, pa vsikdar odločen. V svojem zboru se Sattner počuti kot oče med otroci, zbor pa kot družina, ki ima med sabo iskreno ljubljene in od vseh brezpogojno spoštovanega očeta-voditelja.

Repertoar Sattnerjevega zbora obsega najpreprostejšo Hribarjevo pesem in najbolj moderno Hochreiterjevo, Premrlovo ali Kimovčevo kompozicijo. Proizvaja maše Gruberja in Rennerja, Rheinbergerja in Reficeja. Mozart in Beethoven se družita z Mittererjem in Filkejem. Sattner in Jobst, Bunc in Gerbič, Foerster in Bervar, sploh, kdo bi vse našteval: skratka kar je lepega v slovenski in svetovni cerkveni literaturi — vse najdemo v repertoarju frančiškanskega zbora.

V Hugolinovem zboru ni štatistov, zato zaleže teh 35 glasov za 100 navadnih. Pevci so dobro opeti, javni drugi drugega in ubogajo na mig svojega dirigenta. Sattner zahteva od vsakega člana svojega zbora trojno: brezpogojno disciplino in točnost, precejšnjo muzikalno predizobrazbo in prama vista petje in lep, dober glas solopevca. Da pa Sattner

kot protiplačilo svojo legendarno mirnost pri dirigiranju, ki ne pozna niti sence nervoznosti, kaj šele afektacije ali kapelniških razvad, svoje bogato strokovno znanje, fin umetniški čut za vse lepo in aristokratsko sigurnost v svojem prijaznem, a noli me tangere občevanju s svojo pevsko družino. In še nekaj pozna Sattner kot dirigent: dušo, svojo bogato dušo, iz te črpa on in iz nje poje ves njegov zbor.

Bogato čuvstvovanje in njegov mir — to je kvintesenca njegovega uspeha, ki mu ga ne more vzeti nobena zavist. Sattner ne govori nikdar o drugih zbora in nikdar ne primerja svojega z drugimi. Edino kar »oče, je: »Mi damo, kar moremo!« Za vse pester, celoten repertoar, ki se nikdar ne ponavlja — Sattnerjev arhiv ima nad 300 latinskih maš — rabi eno tedensko uro za vaje! Vsak petek, točno od 6. do 7. ure so skušnje. Niti minute več — Sattner s tem shaja. Seveda se pri skušnjah ne izgubi niti minuta in ne izpregovori nobene besede, ki bi ne bila neobhodno potrebna. »Prosim pazite, da ne izgubimo časa s ponavljanjem!« »Saj note znamo peti, pazimo tudi znamenja, saj je vse napisano!« »V pianu se izkaže zbor, vpihi znajo tudi drugod.« To so trije stereotipni stavki Sattnerjevi pri vajah. In ke je v eni vaji, kvečjemu v dveh vajah prepela in naštudirana najtežja latinska maša, reče »Hvala za nocoj!« in zadovoljen smehlja mu leže na lice in z mladeniško živahnostjo zapre partituro.

Tak je Sattner kot dirigent. Pod njegovo

taktirko je pel svoje dni Betetto, Rijavec, Križaj, Drvota, in vsak pevec s ponosom prizna, da je pel pod Sattnerjem in da se je pri njem ogromno naučil.

Ob svoji petinsemdesetletnici bo naštudiral Sattner Frantičkov koncert, ki ga bo proizvajal v postu, in pa Beethovno mašo v C-duru, ki jo bo ob obletnici njegove smrti pel 25. marca. In premijera njegove opere »Tajdec« se tudi pripravlja — za petinsemdesetletnika več kot preveč dela. A Sattnerjeva neumorna pridnost in njegova mladeniška živlost bo zmogla vse — saj mu bo stal njegov zbor ob strani in v njegovi sredi se gospod svetnik pomladi, oče v sredi svojih otrok znova zaživi. Ko ga slavimo ob njegovi 75 letnici, mu že sedaj voščimo zdravo osemdesetletnico in potem mu bomo voščili še za naprej k biseromašništvu.

Gospod svetnik, mi dobro vemo, da Vam ni za posvetno slavo in da ne marate javnosti; pa odpuščate nam, da je s temi skromnimi vrsticami ob Vaši petinsemdesetletnici zmagalo nad Vašimi željami — naše srce!

Sattnerijaneec.

Najfin. damski velour-plašč

krasne modne barve . . . Din 550.— do 750.—
sukneni v raznih barvah . . . Din 350.— do 480.—
za deklice od 10 let naprej Din 180.— do 440.—
F. in I. GORICAR — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
Oglejte si razstavo v izloži!

to določilo se smejo popravki volilnega imenika zahtevati le še do vštete petka, dne 10. decembra 1926. Popravek volilnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali ustno od mestnega magistrata ali pa, toda samo pisмено, od prvostopnega sodišča. Zahtevanim popravkom se morajo priložiti potrebni dokazi, za katere morejo služiti samo polnoveljavne listine. Opozarja se, da odloča po členu 19., zakona o volilnih imenikih tam, kjer so občinski odbori razpuščeni, pri popravkih volilnih imenikov pristojno okrajno sodišče.

○ **Za rezervne častnike.** Ljubljanski člani Združenja rezervnih častnikov, ki se nameravajo na državni praznik dne 1. decembra 1926 udeležiti cerkvene svečanosti in čestitanja pri komandantu Dravske divizijske oblasti, naj se četrt ure pred pričetkom cerkvene slovesnosti zberejo v pisarni pododborja (Kongresni trg 1, II. nadstropje), od koder bo skupen odhod s člani uprave in nadzornega odbora. — Pododbor Ljubljana.

○ **V Ljudskem domu** uprizori danes točno ob pol 8. uri zvečer Krekova mladina igro »Pri Hrastovih«, drama v treh dejanjih. Vstopnice se dobe ves dan v Jugoslov. strok. zvezi, Stari trg 2, in eno uro pred predstavo v Ljudskem domu.

○ **Ljudski oder v Ljubljani** uprizori v nedeljo, 5. t. m., ob 3. uri popoldne občinstvu zelo priljubljeno igro »Dekle z biseri«.

○ **1. december v ljubljanski drami.** Otroška predstava, s katero proslavi »Jadranska Straža« dan zedinjenja, se bo vršila ob 3. uri popoldne. Vodstvo prireditve je v rokah gosposodične Marije Grošelj. Režijo je iz posebne prijaznosti prevzel g. režiser Skrbinšek. Stvar je v najboljših rokah in obeta veselo pestrega sporeda biti izredno lepa in zanimiva. Ker je to edina proslava, ki jo priredi ta dan »Jadranska Straža«, vabijo se tudi oficijelni krogi, da se iste udeležijo. Ker se še ne ve, če bo mogoče predstavo ponoviti, naj nihče ne zamudi prilike, da zopet vidi in sliši naše malčke na odru. Vstopnice se bodo dobivale od danes naprej pri gledališki blagajni.

○ **Rokodelski dom.** Simon Gregorčičeva spominska slavnost o priliki dvajsetletnice njegove smrti ob 5. uri popoldne v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12. Predaval bo prof. dr. Joža Lavrenčič. Pred predavanjem bo petje in deklamacije Gregorčičevih pesmi. Vstop prost.

○ **Slov. krščansko žensko društvo** opozarja svoje članice na zadnje javno avstveno predavanje, ki se vrši v ponedeljek ob 8 zvečer v dvorani Rokodelskega doma. Prosimo obilne udeležbe. Odbor.

○ **Slov. krščansko žensko društvo** ima svojbo sejo v torek, 30. t. m. ob 5 popoldne v posvetovalnici K. T. D. v Jugosl. tiskarni.

○ **Orkestralno društvo Glasbene Matice** javlja svojim članom, da se vrši skušnja za novinarski koncert danes ob 10. uri popoldne in v torek ob 8. uri zvečer ter prosi vse svoje pri tem koncertu sodelujoče člane za zanesljivo in točno udeležbo.

○ **Božičnica ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in rešilnega društva.** Kakor običajno vsako leto priredi tudi letos na praznik sv. Štefana, t. j. 26. decembra t. l., ljubljansko gasilno društvo svojo božičnico v Mestnem domu. Opozarjamo že danes na prireditev tega občekoristnega društva ter prosimo, da se druga društva ozirajo na to prireditev. Ker bodo v prihodnjih dneh društveni člani obiskali ljubljanske gg. trgovce, obrtnike, kakor tudi ostalo prebivalstvo z nabiralnimi polami, prosimo, naj ne bo nikogar, kateri bi ne naklonil vsaj malenkostnega daru za nabavo prepotrebne gasilnega orodja, v kateri namen se bo prireditev vršila. Vsem dobrohotnim darovalcem se že vnaprej najiskrenejše zahvaljuje društveni odbor.

Josip Fr. Knaflič:

Slovenska pisma.

I.

Dragi prijatelj!

Zdaj torej sem že dovolj dolgo v slovenski domovini, da Ti lahko poročam o slovenskem življenju in slovenskih ljudeh z zadostno poučenostjo in pa s potrebno objektivnostjo. Tudi mislim, da so se med tem moji vtiski z mojimi občutki že primerno razporedili, uravnotežili in konsolidirali, ali z drugimi besedami: da sem zadobil pravo distanco. Ker to je poglavitno: prava distanca. Vsako stvar, če hočeš, da jo prav vidiš in prav presodiš, moraš pogledati s prave distance, ne od preblizu in ne od predaleč.

Ko bi Ti bil začel pisati ta pisma takoj v prvem času moje vrnitve v domovino, mislim, da bi moral danes marsikaj popravljati. Navdušenje se je pleglo, iluzije so se razpršile — in zdaj je mož prav temeljito razočaran, si boš pri tem mislil. Kaj še, prijatelj! Res: v moji duši se je v tem ene mletu domovanja izvršil velik prevrat, toda k dobremu. Najbolje ti bom to razložil in najbolj me boš razumel, če rečem: zaljubljenost je šla, ostala pa je ljubezen. To je vsa razlika. Velika razlika, kakor več in kakor se da to posebno dognati pri ljudeh...

In ker je ljubezen vsekakor višje stanje nego zaljubljenost, vidiš torej, da nisem izgubil, ampak pridobil. To, prijatelj, je domovina, njena moč in njen čar. In tako sem danes srečen, ko vidim ta čutim, da tisto, kar je bilo v dolgih letih na

tujem mojemu sreču največja radost in uteha, tu doma ni v nevarnosti, in — skratka, da Ti danes lahko povem: ni mi žal, da sem se vrnil v domovino.

Vem, da si komaj čakal na to in da si pričakoval ravno nasprotno izpovedi moje, Ti ki si mi takrat branil, češ, kesal se boš... Ti, ki Te je poglala iz domovine ravno Tvoja velika ljubezen do nje in ki se — kakor Te poznam — samo zato ne maraš povrniti vanjo, ker se bojiš, da bi današnje razmere na Slovenskem utegnile zamoriti to čisto in nežno Tvojo ljubezen. Brez skrbi, prijatelj: domovinska ljubezen je dar božji, je kos človeške duše, gori v tebi vedno, in odvisno je pač tudi od zunanjih okolnosti, ali se razgori v plamen ali pa ti le kot iskrica, toda vedno je živa in nič je ni v stanu popolnoma ugasniti. Sicer se mi pa domovinski čut zdi kot naraven nagon, ki terja svoje pravice, pred vsem pač zadostitve. Kaj je bila domovina naši slovenski koloniji tam v bosanskih šumah? Sladka beseda, lepe sanje, vroče želje; ljubezen, polna hrepenenja. Divno je bilo to hrepenenje, toda hrepenenje brez izpolnitve naredi človeka navsezadnje bolnega. Tu doma pa je izpolnitve; in to izpolnitve je že v samem pogledu na Kamniške planine, izpolnitve je Ljubljana lepega jesenskega dne, izpolnitve je zvon z blejskega otoka. Domovina je izpolnitve. Ali me zdaj razumeš, prijatelj?

Niž za to, če je tu marsikaj slabše nego pri vas tam doli, nič za to, če je vojna tudi v Sloveniji zapustila žalostne sledove in predručila naše ljudi, da jih v mnogočem ni več spoznati, nič za to, če se med Slovenci danes več sovražstva in raz-

dora kot pa ljubezni in vzajemnosti, tako da ni prav nič prijetno med njimi živeti, — slovenska zemlja se ni izpremenila, ista je kakor je bila, tako lepa in tako ljuboprijazna.

Čudovita deželica. Še-le če si daleč po svetu okoli hodil in če jo po dolgem času spet vidiš, še-le tedaj se prav zaveš vse te redke in izbrane lepote naše slovenske domačije. Naše bivše vojščake slišim često zatrjevati: veliko sveta smo obhodili in veliko lepih krajev videli, a čez naše kraje jih ni. Toda to je sodba domačinov-patriotov, nje objektivnost torej dvomljiva, zato je pač merodajnejša sodba tujcev.

Zadnjič sem bral v nekem češkem listu, kjer je nekdo opisoval krasote slovenske dežele, kot da je odkril nov paradiz. In poleti mi je prišel nemški turist: Vaša dežela je veliko lepša kot so mi jo opisovali in kot sem si jo predstavljal. Oni dan pa sem se vozil z berlinskim trgovcem. Zelo shopenaren in hladnokrven gospod. Toda pri pogledu na našo pokrajinsko sliko se je razvnel in pohvalil: »Saubere, sehr sauber... Das ganze Land wie blank geputzt.«

Na malo manj primitiven način je izrazil isti vtis dunajski žurnalist, s katerim sem se slučajno seznanil v železniškem kupeju. — Veste, mi je dejal, ne poznam kulture vašega naroda. Toda meni je že to dokaz neke višje kulture prebivalcev te dežele, da naravnega njenega lepega lica niso nikjer iskazili. Vsekakor je to znak ljubezni do narave in pa močno razvitega smisla za lepoto. — Ja veste, je še povedal, kaj v slovenski pokrajinski sliki človeka posebno zavzame? Ta redka harmonija linij!

Ali vse to mi je »sreču najbolj dobrodejno«

dopovedala tista mala dražestna Francozinja, ki je s svojim srbskim medvedom (tako je titulirala svojega moža) potovala v njegov domači breg, v Kragujevac. Ah, ta Kragujevac, je vzdihnila. Kako sem radovedna... kako komično ime! Ta vac-vac: vac... nemogoča beseda! — A ko sem ji povedal, da bi se po slovensko reklo »Kragujevec«, je tlesnila z rokami in začivala kot vrabček: vec-vac, vac-vec... In gospodar Vaso se je smejal, da so mu solze tekale po rjavih okroglih licih in je nežno-ljubeče zavil svojo pariško golobčico v plašč, da sem bil kar ginjen. Potem se je zazrla skozi okno na slikovito savsko dolino, po kateri je drvel vlak. Kako lepo... kako lepo! je vzdihnila. Kakor Švica... ne, lepše. Švica ima preveč romantike, a premalo poezije. Tukaj je vse pristrčnejše, prijaznejše... topleje takorekoč. In te hišice z vrtnički in te cerkvice po hribčkih, koliko ljubke ubranosti s pokrajino! Trés joli, très joli...

Potem se je obrnila k meni, in njene oči so se mi zdele rosne, ko me je vprašala:

Povejte, monsieur, vaš narod je pač zelo poetičen?

Povedal sem ji, da smo Slovenci narod pevcev in pesnikov. Lahko se reče, da je pri nas vsak drugi pevec, vsak tretji pa gotovo pesnik. S peveci in pesniki da bi mi lahko preskrbeli ves svet.

O! se je čudila. To mora biti veliko slovenskih knjig!

Nakar sem ji razložil, da k sreči ogromna večina naših pesnikov spada v tisto simpatičnejšo vrsto poetov, ki ne pišejo verzov.

Gotovo ste tudi Vi naš, monsieur?

5 milijonov kokosovih palm

daje vsako leto svoje orhe za izdelovanje čiste, zelo higijenske rastlinske masti za jelo

KUNEROL

100% čista mast iz kokosovih orehov.

○ **Miklavžev večer v Unionu** dne 5. decembra t. l. Jutri v ponedeljek 29. novembra se otvori v mežnariji cerkve sv. Petra (I. nadstropje) ob 1 popoldne predprodaja vstopnic. Predprodaja se vrši potem vsak dan skozi ves teden v omenjeni hiši v prostorih šent-peterskega prosvetnega društva, in to od 1 do pol 7 popoldne. — Cene vstopnicam: družinske v parterju po 15, 12, 10 in 8 Din; otroške (t. j. za one otroke, ki jih obdara Miklavž) po 2 Din; balkonske po 12 Din; galerijske po 10 in 8 Din; stojšča po 5 Din. — Darila (za otroke in odrasle) se sprejemajo že v predprodaji. Morajo pa biti dobro zavita, prevezana in opremljena z natančnim naslovom, ker drugače se ne more prevzeti popolno odgovornost. Sicer se pa omenja samo toliko, da se v teku 7 let, odkar se prireja ta prireditev, ni dogodil slučaj, da ne bi prišlo darilo na pravi naslov, če se je natančno in vestno upoštevalo dana navodila. — Prosimo in opozarjamo cenjeno občinstvo, da si vstopnice pravočasno preskrbi že v predprodaji, ker ni izključeno, da na dan prireditve ne bo mogoče več postreči z njimi.

○ **Šiška.** Katol. prosvetno društvo priredi jutri, v ponedeljek, dne 29. t. m., ob pol 8. uri zvečer v samostanski dvorani skopično predavanje: Naši v Ameriki. — Člani, pripeljte s seboj svoje družine! Nečlani ozir. prijatelji društva, vpeljani po članih, dobrodošli! Otroci brez spremstva starišev nimajo vstopa. — Odbor.

○ **Generalni inšpektor poštne hranilnice odpotuje.** Generalni inšpektor poštne hranilnice g. Andrija Kovačević je izvršil svojo revizijo v Ljubljani, ki je trajala deset dni, in se je vrnil včeraj ob 12.02 z brzovlakom zopet v Belgrad, da poroča poštному ministru o uspehu revizije.

○ **Mladinski dom Kodeljevo.** Danes ob petih popoldne uprizori dramatični osek Mladike velenimivo predstavo »Velikodušni sin«. Igrokaz v treh dejanjih. Med dejanji svira domača godba. Posetite v obilnem številu to krasno predstavo.

○ **Pogrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani** opozarja ponovno svoje članstvo, da isto čimprej poravnava svojo članarino za leto 1926., ako še tega ni storilo. Po društvenih pravilih društvo ne oskrbi pogreba članom, kateri nimajo poravnane članarine. — Opozarjamo, da sprejema društvo nove člane vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih Hrenova ulica št. 7.

○ **Razpis dr. Košmerlove ustanove za slušatelje tehniške srednje šole v Ljubljani.** Mestni magistrat razpisuje dr. Košmerlovo ustanovo za slušatelje višjega oddelka tehniške srednje šole v Ljubljani v znesku 3000 dinarjev na leto. Tozadevni pogoji so razvidni iz razpisa na tehniški srednji šoli in na mestnem magistratu.

○ **Zadruga brivcev in frizerjev v Ljubljani** naznanja, da bodo brivski in frizerski lokali v sredo, dne 1. decembra ves dan zaprti.

○ **Pogreb opernega režiserja Bučarja** se je vršil včeraj popoldne ob štirih iz hiše žalosti na Rimske cesti. Pogreba so se udeležili številni slovenski umetniki ter celoten zbor dramskih igralcev ter opernih pevcev.

○ **Nagla smrt.** Gospo Heleno Svetek, vdovo poštnega kontrolorja, je zadela v petek zvečer ob 22. uri na njenem stanovanju na Sv. Jakoba trgu kap. Pozvani policijski zdravnik dr. Avramović je mogel ugotoviti le smrt. Gospe Svetek je pred kratkim umrla hčerka Lada.

○ **Umrli so v Ljubljani:** Helena Svetek, vdova poštn. nadofic., 38 let. — Anton Močnik, zidarski vajenec, 16 let. — Valentin Pintar, dninar, 42 let. — Marija Obreza, zasebnica, 75 let. — Marija Žerjav, žena zidarja, 42 let. — Marija Jortes, žena komisijonarja, 57 let. — Angela Brešar, delavčeva žena, 32 let. — Marija Trtnik, posestnikova žena, 29 let. — Katarina Remic, užitarica, 65 let. — Anton Škulj, posestnik, 49 let. — Sidonija Schrey, zasebnica, 65 let. — Vanda Reitz, zas. uradnica, 34 let. — Franja Boben, strojev. žena, 40 let.

○ **Priporočila se specialni česalni damski salon KELSIN, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.**

○ **Karambol v Prešernovi ulici.** V Prešernovi ulici se je zadnje čase pripetilo že več karambolov. Tako se je n. pr. včeraj zadel neki težek tovorni avtomobil v voz električne železnice. Pri karambolu se je polomil avtomobilu motor ter se mu je strlo prednje kolo, tudi tramvaj je znatneje poškodovan. V Prešernovi ulici je nastalo radi karambola precejšen zastoj, pri Ljubljančanah pa veliko pozornost, ki se je pokazala zlasti pri živahnih debatah o tej nezgodi zvečer v gostilnah in v kavarnah.

○ **Avtomobil je pobežnil.** Včeraj popoldne ob pol dveh se je nutil pasantom na Sv. Petra cesti svojevrsten prizor. Pred gostilno Mikuž v Kolodvorski ulici je stal avto, ka-

tereja je tam pustil nek šofer. Čez nekaj časa po šoferjevem odhodu pa se je avto nena doma sam od sebe premaknil in zdručit z naraščajočo naglico po strmini proti Sv. Petra cesti. Med Jeršetovo in Oblatovo trgovino popravljajo nekdanji Somnitzev lokal. Oder, ki stoji na trotoarju, je obit z deskami. Čim se je pričel avto premikati, ga je opazil nek tuj šofer, ki je stal blizu Oblatove trgovine. Hitro je zakričal pasantom, naj se umaknejo, se zaletel proti avtomobilu in skočil nanj baš v trenotku, ko je bil avto oddaljen od odra komaj dva metra. Z vsa silo je potegnil za zavoro in tako nekoliko omilil karambol. Avto se je zaletel v oder, polomil deske in obstal na travrhah, ki so ležale na tleh. Ker je bil avto precej dolg, je stal čez vso cesto in zaprl promet. Okrog avtomobila so se nabrali ljudje in ga radovedno ogledovali, če se je kaj poškodoval. Ker je bil avto zaklenjen, pogumni šofer ni mogel naviti motorja. Počakati je bilo treba na šoferja od ubeglega avtomobila, ki je kmalu prišel in se čudil, kako je mogel avto ubežati. Okoli stoječi so potegnili avto izpod odra. Šofer je kmalu ugotovil, da se ni na avtomobilu ničesar pokvarilo. Zato je pogljal motor in odpeljal avto nazaj pred Mikuževo gostilno. Sreča v resnici je bila, da bi se v tistem trenutku ni bilo nobenega voznika na tistem delu Sv. Petra ceste, sicer bi se bila lahko pripetila velika nesreča.

○ **Za Mžlavža moderne predpasnike, obleke, plaščke.** Kristofič-Bučar, Stari trg, Ljubljana.

○ **Oglejte si izložbo Osrednje čipkarske zadruge** na Kongresnem trgu št. 2. Zelo primerna darila za Miklavža.

Jakob Babnik, vodovodni inštalater ponovno opozarja, da se je preselil v Škofjo ulico št. 15. poleg Tabora in se cenj. občinstvu priporoča.

○ **Trajno kodranje, vodno ondulacijo, barvanje las** izvršuje Podkrajšek, frizer, Ljubljana.

Banke in narodni praznik.

Po zakonu se proslavlja 1. december v spomin na proglas ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev kot narodni praznik.

Ta dan bodo banke zaprte.

Tajništvo društva bančnih zavodov Slovenije

Maribor

□ Danes popoldne ob treh je v Narodnem gledališču slavnostna akademija Prosvetne zveze v Mariboru! Vsegašnji klic našim v Mariboru naj nas zbere vse!

□ Dne 1. decembra novinarski koncert v Narodnem gledališču.

□ Naše zaupnike, katerim je uprava v Mariboru poslala zadavne tiskovine, prosimo, da takoj v prvih dneh decembra po možnosti izpolnijo in dopolnijo vposlane pole.

□ Danes teden bo Miklavžev. Pevsko društvo »Maribor« pripravlja za danes teden popoldne družabno prireditev, ki se bo vršila v dvorani Zadrugne-gospodarske banke in h kateri že danes vabimo naše kroge. Ker bo nastopil tudi Miklavž, se sprejemajo darila z natančnim naslovom obdarovancev proti mali pristojbini do sobote večer v pisarni v I. nadstropju, Aleksandrova cesta 6.

□ Otvoritev umetnostne razstave Ante Trstenjaka. V soboto popoldan je otvoril g. arh. R. Kregar v Kazinski dvorani v navzočnosti zastopnikov oblasti in društev umetnostno razstavo g. Ante Trstenjaka. Razstavljenih je 50 del v olju in akvarelu, katere je izvršil umetnik po njegovi zadnji razstavi v Mariboru. Zanimivi so motivi iz umetnikove ožje domovine — Prlekije, iz Jadrana, pozornost vzbujajo tudi krasni portreti in velika slika kralja Aleksandra, ki je last velikega županstva. Nekaj del je že prodanih. Opozorjamo na razstavo vse prijatelje slovenske umetnosti, tembolj, ker g. Trstenjak ne bo več kmalu zopet razstavil svoje delo v domovini. Po Božiču odpotuje zopet v Francijo.

□ Naraščaj društva Rdečega križa v Mariboru naznanja vsem mladim ljubim, da bo priredil kakor vsako leto tudi letos na državni praznik dne 1. decembra ob 3. uri popoldne v Götzovi dvorani koncert. Nastopali bodo izbrani pevski in godbeni programom člani naraščaja R. K. tukajšnjih šol. Vse podrobnosti bodo razvidne iz lepakov v prodaji se dobe vstopnice pri g. Zlati Brišnik in g. Höferju, na dan koncerta samega pa od 2. ure dalje pri blagajni v Götzovi dvorani.

□ Najboljše čevlje »Karo« dobite Maribor, Koroška cesta 19 in od 1. oktobra tudi Aleksandrova 23 v trgovini Sl. Černetič.

□ Za dame! Trajne kodre in vodno ondolacijo izvršuje z veliko rutino česalni salon Štefan Dobaj, Maribor, Gosposka ul. 86. Zunanje dame se posebno opozarjajo da si čas in prostor z enim dopisom preje naznanijo ker je naval vedno velik. S tem si pripravijo čas in stroške.

Celje

□ Opozorjamo ponovno na igro »Krivo-prispezniki«, ki jo priredi Krekova mladina v Celju dne 28. t. m., ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Igra je povzeta iz kmečkega življenja in polna lepih in ganljivih scen. Vsi prijatelji naše mladine iskreno vabljeni!

□ Javno predavanje v francoskem jeziku priredi francoski krožek v ponedeljek, dne 29. t. m., ob 17.45 v dvorani mestnega kina. Kot predavatelj bo nastopil lektor francoskega jezika na ljubljanski univerzi g. René Martel. Snov predavanja bo vzeta iz pokrajinskih krašot Francoske in bodo predavanje spremljale tudi skriptične slike.

□ Proračunska seja se vendar vrši v ponedeljek ob 8. uri zvečer. Ta seja je bila že večkrat preložena in to radi tega, ker so posamezni klubi predelavali vsak za se prora-

Popolna razprodaja

tudi na obroke vseh predmetov damske, moške in otroške konfekcije, dežnih plaščev, klobukov itd. se vrši pri tržnici O. Bernatovič, Mestni trg 5. — Prodaja se pod nakupno ceno.

Le v prvem nadst. Vhod samo skozi vežo.

Seveda, madame. Toda tudi tiste ravno kar omenjene simpatičnejše vrste, madame.

Nakar smo se vsi trije pristrčno smejali, gošpar Vaso še prav posebno.

Torej: da je naša slovenska zemlja polna izredne lepote in poezije, to je absolutna nedvomna in vsestransko dognana stvar. (V ostalem izpričuje to že dejstvo, da s takim pohlepom prežijo nanjo naši sosedi.) Žalibog pa ima ta tako lepa in poetična deželica to napako, da je življenje v njej jako težko. Trd je tukaj boj za obstanek in ljudje se silno trudijo.

A zakaj mora tako biti, to pa mi je razložil star župnik: Tako lepa dežela, pa se lahko živi v njej, to ne gre. To bi bilo preveč dobrote. Tako lepa domovina hoče biti trdo zaslužena.

Torej se s tem potolažimo in ljubimo jo, to našo zemljo, kakor zasluži. Ali je pa naša ljubezen tudi dovolj velika?

Razgovarjal sem se nekoč o tej točki z dr. Korošcem. On dobro pozna dušo našega ljudstva; ker ko bi je ne poznal, bi tega ljudstva gotovo ne imel za seboj. Zatrjeval mi je, da je domovinska ljubezen v našem narodu veliko globlja in intenzivnejša nego to morda na zunaj izgleda in da jo smatra on za glavni vir življenjske tako odporne sile Slovencev.

Verjamem mu to in vedno tudi najdem dokazov, ki me v tem pogledu pomirijo. Vendar se mi zdi, da bi morali Slovenci to svojo zemljo še veliko, veliko bolj ljubiti, in da bi se jim potem tudi boljše godilo. Ali nisi tega mnenja tudi Ti, prijatelj-emigrant? Pozdravljam Te iz domačije!

čun in nato skupno dobili v finančnem odseku bazo, valed česar je sprejem proračuna v ponedeljkovi seji na hiter način zagotovljen.

□ Andrejev sejem v Celju se vrši kakor vsako leto dne 30. t. m. Navadno pripeljejo kramarji teden v mesto veliko blaga. Skupno se isti dan vrši tudi živinski sejem, ki je tudi vsako leto dobro obiskan.

□ Slomškova zadruga pri Marijini cerkvi ima za bližnji Miklavžev dan v zalogi lepa in primerna darila obenem z veliko zalogo za ta namen primernih razglednic. Priporočamo našim ljudem, da krijejo svoje potrebščine v omenjeni trgovini.

□ Prva slana. V soboto zjutraj nas je obiskala v mestu in okolici prva slana, ki je v jutranjih urah izgledala kakor tenka plast snega.

□ Umrla je dne 25. t. m. v Storeh-Kresnicah gospa Marija Peer, stara 65 let. Pokojna je bila posestnica v Storeh ter se je posebno odlikovala kot podpornica revežev in ubogih. Nikdo od teh ni šel praznih rok iz njene hiše. Pogreb se vrši danes popoldne, to je v nedeljo, ob poltreh. Pokopana bo na celjskem mestnem pokopališču.

Jesenice

Naše prosvetno delo. Preteklo sredo zvečer je bil v domu Kat. prosv. društva prosvetni večer, na katerem je predaval g. prof. dr. Debevec o Dantejevi »Divini Comediji«. Skriptične slike so pojasnjevale razne prizore iz te božanstvene pesnitve. Gospod profesor je razlagal s tako preciznostjo, da je tudi oni, ki Comedije ni čital, razumel pomen posameznih sprevov. Dvorana je bila nabito polna in sicer iz vseh slojev so prišli. Kat. del. društvo ima v načrtu še več veleposlušnih prosvetnih predavanj med drugimi o sviloreji na Japonskem, moderni tehniki Amerike, o čemur bo predaval tukajšnji rojak g. svetnik Markež. Potem je na programu popolnoma delavski prosvetni večer, brezalkoholni, vzgojni itd. Tako bo društvo vso zimo nudilo obilo poučnega in obenem zabavnega.

Škofja Loka

□ Stari in mladi. Zaradi današnjega popoldanskega koncerta JKAD »Zarja« se igra »Stari in mladi«, ki jo je orlovski odsek drevi nameraval igrati, preloži na praznik 8. decembra t. l. zvečer. Promet s kolodvorom. G. Ješe je prenehal voziti s svojim avtomobilom. Vozi pa še g. Jože Eržen, in sicer k vsem vlakom razen mešanca.

Uršnika

Sv. Miklavž se je naznanil tudi za letos. Svoja darila bo razdelil dne 5. decembra: otrokom ob pol 4 popoldne, odraslim pa ob 7 zvečer. Za priporočilo lenih in dobrih bo pa na razpolago od 9 popoldne dalje v Rokodelskem domu. — Orlovski odsek.

Tržič

Prosvetno društvo sv. Jožefa priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob 7. uri zvečer v »Našem domu« dramo »Razbojnik«, ki je znamenito Schillerjevo delo.

Zagorje ob Savi

Na Lokah v Zadrugnem domu vprizori danes zagorski Orel lepo Meškovo igro »Matic«. Pričetek točno ob 5.

Vlom. V trgovino g. Ahčana je bilo zopet vlomljeno v noči od 25. na 26. t. m. Tatova, ki sta imela blago že pripravljeno, da bi ga odnesla, je prepolnil nad trgovino stanujoči poštni upravitelj g. Helmič. Odnesla sta pa v gotovini okrog 3000 dinarjev.

□ Občinska samouprava. Sedaj, ko imajo tudi v Trbovljah že izvoljenega župana, je zagorska občina skoro edina v Sloveniji še tako srečna, da jo vlada demokratski gerent. Bil bi skrajni čas, da ga vlada pošlje v pokoj.

Trbovlje

□ Sv. Barbare premija. Na intervencijo II. rudarske skupine pod vodstvom g. Toneta Zupančiča se je doseglo pri centralnem ravnatelstvu TPD, da dobi kot darilo k proslavi rudarskega praznika sv. Barbare poduradniki odnosno pazniki po 30 Din, kopači po 15 Din, druge kategorije nekaj manj. Ali se bo podjetje Dukid spomnilo na svoje delavce, ki pripadajo tudi k rudniku, še nismo obveščeni; gotovo je pa, da jih ne more prežreti.

□ Želimo samo resnico. »Jutro« piše v soboto, da je za starovpokoje v občinskem proračunu za leto 1927 postavka 159.300 Din. Resnici na ljubo se mora pač povedati, da ta postavka ni namenjena za starovpokoje, nego za uožnoco v Hrastniku, za trbovlsko izolirnico itd., in da za starovpokoje ni v proračunu niti fika. Da se je letos izdala vsota 23.000 Din, potrjujemo; ugotoviti pa moramo, da se je ta vsota izdala starovpokojem oziroma brezposelnim ob času občinskih volitev v februarju in marcu; pozneje so starovpokoje zastojni moledovalci za podporo. 159.300 Din pa znaša cela vsota uožnoca klada za trbovlsko občino, kar še daleč ne zadošča številu prebivalstva. Res bi se lahko marsikaj storilo na socialnem polju v Trbovljah; pa kaj, ko se vsak tako ženira TPD.

Šoštanj

Srečevalna tridnevica. Danes popoldne se vršijo po večernicah drugi svetelotne procesije. Prvi se je udeležilo nad 1000 vernikov. Naslednje tri dni se pa obhaja tridnevica z govori ob 6 zjutraj in 5 zvečer. Večerni govori so namenjeni zlasti fantom in močem. Tridnevico vodi č. g. Fr. Hirsche iz Polzele.

Življenje v novem Društvnem domu. Razen telovadbe in poslovanja naše posojilnice se vršijo odslej v še nedovršenem domu tudi redni mesečni sestanki Dekliške zveze vsako prvo nedeljo v mesecu. Poleg drugega sporeda čitamo tudi skupno prekrasno Jerajevovo knjigo »Kdaj rože cveto...«, ki je prvič vse poslušalce naravnost zadržila s svojim pesniškim jezikom in pristrčno vsebino. V kratkem se otvori v Domu občinska pisarna in začne prepotrebni kmetijsko-nadaljevalni tečaj za naše fante. Tako Dom že sedaj služi res obsežnim namenom, ne pa plesnim vajam, kakor drugi, tembolj bo še sveda, ko bo dograjen. Skrbimo, da bo kmalu!

Proslava petindvajsetletnice „Zarje“.

NA GROBU DR. KREKA.

Zarjani so položili včeraj ob 4 popoldne krasen venec na grob svojega velikega učitelja dr. J. E. Kreka. Najprej je pevski zbor kat. akad. društva zapel pesem, nakar je v lepem govoru prikazal dr. J. Puntar, eden najvernejših Krekovih učencev, snovanje in delovanje genialnega Evangelistovega duha. Potem ko je še prof. dr. Breznik opravil molitev, so Zarjani ter drugi kat. akademiki, člani »Danice« in »Borbe«, odšli s pokopališča.

KOMERZ V UNIONU.

Zvečer ob 8 se je vršil v veliki dvorani Uniona komerz »Zarja«, ki se ga je udeležilo mnogoštevilno občinstvo, tako da je bila velika dvorana nabito polna. Komerza so se med drugim udeležili knezošof dr. A. B. Jeglič, voditelj slovenskega naroda dr. A. Korošec, rektor ljubljanske univerze dr. Lukman, dekan teološke fakultete dr. A. Ušeničnik, prosvetni šef dr. Lončar, podučnik SLS dr. Natlačen in dr. Kodre kot zastopnik ljubljanske mestne občine. Komerza so se udeležili tudi zastopniki bratskih društev »Danice«, »Borbe«, hrvatskega kat. akad. društva »Domagoja« in zagrebške »Danice« ter jugoslovanskega naprednega akad. društva »Jadranc«. Navzoči so bili tudi zastopniki raznih drugih naših prosvetnih organizacij.

Komerz je otvoril predsednik »Zarja« stud. med. Sevshek Maksim s pozdravom in nagovorom. Nato so se ob nepopisnem navdušenju zbranega občinstva in med petjem zarjanske himne izročile častne diplome dr. A. Korošču, F. K. Mešku (ki pa se žal ni mogel osebno udeležiti proslave) ter prof. E. Jarcu. Po izročitvi častnih diplom je prevzel častno predsedstvo na komerzu dr. A. Breclj, ki je nato imenoval za predsednika večeru dr. K. Capudra, starešina Danice. Vrstile so se orkestralne in pevske točke, nakar je viharno pozdravljen spregovoril od našega kat. akad. mladine toli ljubljani vladika dr. A. B. Jeglič. Govorili so še rektor ljubljanske univerze dr. F. Ks. Lukman, kot zastopnik »Prosvetne zveze« dr. L. Sušnik, dr. K. Capuder kot zastopnik Orlovske podveze, dr. A. Korošec in J. Gostičar v imenu delavstva. Nato je še s kratkim govorom izročil predsednik »Danice« A. Mencinger bratskemu društvu »Zarja« krasen venec in je še pozdravil v imenu »Borbe« B. Pregelj. V veseljem razpoloženju je trajal komerz do 11. ure zvečer.

Prosvetna zveza

Kranj: Dramatični odsek prosvetnega društva uprizori v Ljudskem domu v nedeljo, 28. novembra, ob 4. uri popoldne igro »Otroška tragedija«. Dejanje spremlja petje narodnih pesmi, v odmorih pa igra domači tamburški odsek. Čisti dobiček je namenjen za ljudsko knjižnico.

Reteče pri Škofji Loki: Kat. izobražev. društvo uprizori 28. novembra ob 3. popoldne »Rozo Jelodvorsko«, dramo v petih dejanjih; pevski zbor zapoje dve pesmi.

Črnuče: Prosvetno društvo uprizori v nedeljo, 28. t. m., ob 3. uri popoldne v društv. domu igro v štirih dejanjih »Vaski lopove«. Pred igro nastopita tamburški in pevski zbor. Prijatelji poštenega razvedrila uljudno vabljeni.

Hrastje pri Kranju: Izobraževalno društvo uprizori danes popoldne po večernicah igro »Razvalina življenja«.

Št. Vid nad Ljubljano: V nedeljo, 28. t. m., bo popoldne ob 3. uri prosvetni popoldan s petjem in predavanjem življenja prvih kristjanov in sv. Tarcizij. Predavanje spremlja film. Med tednom od 29. nov. do 4. dec. bo redni zdravstveni tečaj, katerega priredi Higijenični zavod iz Ljubljane. Začetek vsak večer ob 7. uri. Vsa predavanja bodo spremljana deloma po filmih, deloma po skriptičnih slikah in se vrše v sledečem redu: 1. Zdravo in nezdravo stanovanje. 2. Kako ostati zdrav. 3. Jetika. 4. Razkuževanje sobe. 5. Prva pomoč v nevarnosti. 6. Zdravstvene naprave v Sloveniji. Vstop se vsakemu nujno priporoča.

Novo mesto: Prosvetno društvo »Soča« priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma prosvetni večer s sledečim sporedom: 1. Herold-Debeljak: Tovarna, deklamacija. 2. Aškerc: Pomladna oda siromakova, deklamacija. 3. Simon Jenko: Trojno gorje, deklamacija. 4. Delavstvo v poganstvu, krščanstvu in modernem svetu. 5. Adamič: Na planine, poje mešan zbor. 6. Premrl: Fantje se zbirajo, poje mešan zbor.

Skriptična predavanja se vrše v nedeljo, 28. t. m., v sledečih katol. prosvetnih društvih:

Žire: Po večernicah predava gosp. Skubic o svojem potovanju po Italiji.

Murska Sobota: O jubileju sv. Frančiška Asiškega predava g. katehet Pavlič.

Kranjska gora: Ob 8. uri zvečer bo predavanje v društveni dvorani O deželi polnočnega solnca.

Šmartno pri Kranju: Ob 3. uri popoldne predava g. katehet Pintar o Sienkievičevem romanu: Quo vadis? in o preganjanju kristjanov pod krutim Neronom.

Št. Janž nad Dolenjskem: V tukajšnjem društvem domu predava danes popoldne ob 3. uri g. župnik Černilec o znamenitih spomenikih širrom Italije.

Št. Vid pri Stični: Prosvetno društvo priredi predavanje po večernicah ob 3. uri O socialnem kraljestvu Kristusa Kraija.

Dol pri Ljubljani: Danes popoldne po večernicah predava g. Žagar o Mariji v slikarstvu.

Cerknica: Po večernicah se vrši v društvenem domu predavanje o letošnjem lurskem romanju.

Katol. prosvetno društvo v Šmartnem pri Litiji ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 28. novembra, ob 15. uri.

Katol. prosvetno društvo na Blokah ima svoj redni občni zbor dne 5. decembra t. l., popoldne ob 3. uri v župnišču pri Fari na Blokah.

Glasba

Program časnikarskega koncerta

dne 1. decembra v Unionu.

I. Orkestralno društvo Glasbene Matice (dirigent g. prof. Emil Adamič): 1. E. Adamič: Turkestanke ljubavne pesmi za flavto, oboo, klarinet in godalni orkester. — 2. Branger: Mock Morris. — 3. Dvorak: Valček št. 2. za godalni orkester.

II. Pevsko društvo »Slavec« (pevovodja g. prof. Josip Brnobič): 1. E. Adamič: Zrelo žito. (Mešani zbor). — 2. B. Ipavč: Ej, tedaj... (Mešani zbor). — Andel: Češi me, češi... (Hrvatska narodna, mešani zbor).

III. Violinska virtuoziinja ga. Fanika Brandlova, na glasovirju spremlja g. prof. Janko Ravnik: 1. Schubert-Elman: Uspavanka. — 2. Dvorak-Kreisler: Slovanski ples v E-molu. — Wieniewski: Capriccio-valse op. 7.

IV. Pevsko društvo »Ljubljanski zvon« (pevovodja g. Zorko Prelovec): 1. Pavlič: Dekle, pogledj me prav... (mešani zbor). — 2. Adamič: Ciganska posmehulja (mešani zbor). — 3. Lajovic: Zeleni Jurij (mešani zbor).

V. Pevski zbor »Glasbene Matice« (pevovodja g. Matej Hubad): Mokranjac: XIV. Rukovet (mešani zbor).

Večina skladb, ki so na sporedu časnikarskega koncerta, v Ljubljani še ni bilo izvajanih. Poleg Adamičevih »Turkestanških pesmi«, ki se izvajajo to pot prvič so za Ljubljano novi zlasti skoraj vsi zbori. Mokranjeva XIV. rukovet, ki jo bo pod vodstvom mojstra Hubada pet mešani zbor Glasbene Matice obsega narodne pesmi iz Bosne.

Prvič se bosta izvajali tudi Pavličeva preprosta domača pesmica »Dekle, pogledj me prav«, ki predstavlja dvogovor med fantom (moški zbor) in dekleto (ženski zbor), ter Adamičeva »Ciganska posmehulja«, ki je pravi biser Adamičeve muzice. Je to šegava ciganska pripovedna pesem na narodno besedilo z živahnimi, poskočnim refrenom (kolo). Obe pesmi in poleg tega še Lajovicovo učinkovito skladbo »Zeleni Jurij« iz Zupančičevega Cicibana bo pel mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« pod vodstvom Zorka Preloveca.

Trojico ljubkih in melodijoznih domačih pesmi bo izvajal »Slavec« z dirigentom prof. Brnobičem. Adamičeva »Zrelo žito« je vesela pesmica zlatih polj in cvetne mladosti. Ipavčev »Ej, tedaj« štejejo po pravici med bisere del pokojnega skladatelja; vriskajoč je in sila melodiozen, »Češi me, češi« pa ljubka hrvatska narodna pesem v harmonizaciji A. Andela.

Peray Aldridge Grainger, ki ga ima na programu Orkestralno društvo je moderen avstralski skladatelj. Od l. 1915 živi v Ameriki, kjer si je priboril tako popularnost, da so njegova dela zastopana na vsakem večjem orkestralnem koncertu. Dvorakov »Valček« je znan po svoji prekipeljavosti živahnosti in slovanski melodijski.

Violinska virtuoziinja ga. Brandlova ob klavirskem spremljevanju prof. Ravnika bo izvajala tri krajše skladbe Dvořaka, Schuberta in Wieniawskega, sama imena svetovnega slovesa, ki jim pač ni treba razlage in reklame.

Vstopnice za ta izredno zanimivi, a obenem dobrodelni koncert se dobe v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

ADAMIČEVA NOVA SKLADBA.

Skladatelj Emil Adamič je bil med vojno ujetnik v ruskem Turkestanu. Posrečilo se mu je, da si je priboril zaupanje tamkajšnjih oblasti, kar je spretno porabil v to, da se je lahko tudi v ujetništvu glasbeno udeleževal. Ustanovil je iz domačinov priprost, a soliden in originalen orkester in tudi pevski zbor, poleg tega pa je nabral tudi bogato zakladnico turestanskih, tatarskih in kirgizskih narodnih napevov.

Iz teh zbirk je Adamič za časnikarski koncert izbral in priredil za orkester melodijozne, izredno zanimive in originalne »Turkestanke ljubavne pesmi«. Krstilo jih bo s prvim izvajanjem Orkestralno društvo Glasbene Matice, ki se vedno lepše razvija v močeno ljubljansko filharmonijo in ki bo tudi letos požitvovno sodelovala na časnikarskem koncertu v Ljubljani. Orkester bo vodil skladatelj sam, tako da bo izvajanje še posebno zanimivo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 28. novembra: ob 15 popoldne DOKTOR KNOCK ALI TRIUMF MEDICINE. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Premijera. Izven.

Ob 20 zvečer: KOVARSTVO IN LJUBEZEN. Ponedeljek, 29. novembra: STALNI GOST, BOU-BOUROCHE. Red D.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Nedelja, 28. novembra ob 15: FIGAROVA SVATBA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ponedeljek, 29. novembra: ZAPRTO.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 28. novembra ob 20: GROFICA MARICA. Ponedeljek, 29. novembra: Zaprto. Torek, 30. novembra ob 20: VERONIKA DESENIŠKA. — Slavnostna predstava, gostovanje go. Šarčeve in g. Pfeiferja.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja, 5. decembra: DEKLE Z BISERI. Začetek ob pol 4 uri popoldne.

Nedelja, 12. decembra: SRENJA. Začetek ob 8 uri zvečer.

Nedelja, 19. decembra: HANICE POT V NEBESA. Premijera. Začetek ob 8. uri zvečer.

Prvovrstno jedilno orodje

bitve, škarje, vseh vrst žepnih, kuhinjskih in mesarskih nožev, izvirno »Solingen«-sko blago, naličodnejše pri: »JEKLO« — LJUBLJANA.

STARI TRG

Gospodarstvo

Glavna napaka naše gospodarske politike.

O cilju in metodah gospodarske politike Zdrženih držav sev. Amerike se vedno pogostejše razpravlja v evropski javnosti. Pred kratkim je na Dunaju predaval o tem zanimivem vprašanju znani gospodarski strokovnjak univ. prof. dr. Mises.

V svojem predavanju je pravilno naglasil, da je gospodarski razmah Zdrženih držav Amerike, ki stoji v zgodovini brez primera, pripisati v glavnem njeni gospodarski politiki, ne pa kakor se vedno navaja, naravnemu bogastvu dežele. Ta gospodarska politika je omogočila, da se je vsaka možnost za razvoj gospodarstva, katero nudi ta dežela, tudi izrabila. Ameriška gospodarska politika ne poma zaščititi za ono, kar je manjvredno ali pa konkurence nezmožno. Železnice, telegraf, komunalne naprave (elektrarne, plinarne, cestne železnice) itd. so v privatnih rokah. Zato obratujejo ta podjetja tudi skrajno racionalno in rentabilno. Gospodarskemu udestvovanju, podjetnosti se stavi mnogo manj ovir, kot v Evropi. Sicer tudi v Ameriki obstojajo gotove struje, ki zahtevajo večjo kontrolo in upliv države na tarifno politiko železniških družb in komunalnih podjetij, vendar je malo upanja, da se te želje uresničijo, kajti ta upliv bi imel gotovo težke posledice na rentabilnost v teh podjetjih naloženega kapitala, kar bi povzročilo, da bi se kapital ogibal sodelovanja v takih podjetjih in s tem onemogočil daljnji razvoj. Da je razvoj ameriškega gospodarstva pripisati predvsem dobri gospodarski politiki in ne toliko naravnemu bogastvu, potrjuje propadanje našega gospodarstva. Ni dvoma, da je Jugoslavija na naravnih zakladih bogata država, vendar pa njeno gospodarstvo, ravno radi napačne gospodarske politike nazaduje, mesto da bi naravnemu bogastvu primerno napredovalo. Temu pa se ni čuditi, če pomislimo le eno, da se namreč pri nas porabi skoro polovica neposrednih državnih davkov za kritje deficita državnih podjetij. Na rentabilnost se nihče ne ozira. V naših železnicah je investiran ogromni kapital. Ta kapital pa ni niti v stanju, da nosi obresti za posojila, ki so bila svojočasno najeta za gradnjo teh železnic, še manj seveda, da nosi državi, kot lastnici železnic, primeren dobiček. Nasprotno iz težko plačanih davkov se mora kriti ogromen deficit, pri tem pa še od leta do leta propadajo obstoječe naprave in železniški park. Naša država tudi z navisijsimi tarifi ni v stanju odpraviti teh nedostatkov. Enake razmere vladajo pri ostalih državnih podjetjih. Ponovno se je dokazalo, da tu ni druge rešitve kot komercializacija teh obratov; toda merodajni krogi ne kažejo nikake dobre volje, da bi hoteli resno razmišljati o teh vprašanjih, ki so življenske važnosti za napredek našega gospodarstva.

Za tekoče proračunsko leto se ceni deficit državnih podjetij na 800 milijonov dinarjev. Če pomislimo, da bodo državni dohodki iz neposrednih davkov v tekočem proračunskem letu znašali le kakih 1.600 milijonov dinarjev (napram proračunu, ki predvideva 1850 milijonov dinarjev so dohodki iz neposrednih davkov znatno padli), tedaj vidimo, da je dana možnost znatno znižati davčna bremena, če bi odpadel ta deficit. Se večji bi bil seveda uspeh, ko bi naša državna podjetja prinašala državi dobiček v taki višini, ki odgovarja primernemu obrestovanju investiranega kapitala.

Nerentabilnost tega kapitala je glavni vzrok težkoč v našem državnem gospodarstvu, posredno pa tudi vzrok popolnega zastoj v našem privatnem gospodarstvu, ki ne najde izhoda iz depresije. Naša gospodarska politika bi morala zasledovati le en cilj, ustvariti možnost, da pride naša ekonomska sila do veljave. To pa bo mogoče doseči le tedaj, ko se bodo ustvarili vsi predpogoji za rentabilnost investiranega kapitala državnega kakor tudi privatnega. Ne smemo pozabiti, da veljajo pri nas v principu isti naravni zakoni, kot v Zdrženih državah sev. Amerike, kjer se je gospodarstvo v preteklem stoletju nahajalo navzlic naravnemu bogastvu v enakih težkočah, kakoršno obstojajo danes pri nas.

Z delom pa je prišli tam, kjer so storjene napake največje in kjer gre za stotine in stotine milijonov, ki po nepotrebnem obremenjujejo naše gospodarstvo pri državnih podjetjih.

• • •

Nova tovarna usnja v Karlovcu. Karlovec se vedno bolj razvija kot industrijski center. Aleks. Podvinec, dosedanjí zakupnik tovarne usnja v Radečah pri Zidanem mostu namerava sedaj v Karlovcu zgraditi lastno tovarno s kapitalom 7 milijonov dinarjev. Kakor znano, se nahaja v Karlovcu tudi znana tovarna usnja And. Jakla in tudi nekaj manjših obratov usnjarske stroke.

Sanacija banke in hranilnice za Primorje na Sušaku. Iz Zagreba se poroča, da je sindikatu upnikov »Banke in hranilnice za Primorje« (Litorale), ki je kakor znano pred nekoliko meseci ustavila izplačila, dovoljen kredit pri Narodni banki v znesku 53 milijonov dinarjev s 6% obrestmi za dobo 5 let. Ta kredit bo porabljen za saniranje te banke. Imenovana banka je imela delniško glavnico od 10 milijonov dinarjev in 6 milijonov dinarjev rezerv, medtem ko znašajo vloge 190 milijonov dinarjev.

Zanimanje češkoslovaškega kapitala za Jugoslavijo. Pred kratkim smo poročali, da je sladkorna

tovarna v Crvenki prišla v izključno last Praške kreditne banke. S pomočjo češkoslovaškega kapitala namerava sedaj sladkorna tovarna v Crvenki poleg slavi, zgraditi novo tovarno drož. Pogajanja za dobavo strojne opreme te tovarne so že v teku.

Dvig kurza Blerovega posojila. Kurz Blerovega posojila (na borzi v Newyorku) je bil v prvi polovici tekočega leta, kakor tudi v preteklem letu, precej stabilen. Pot finančnega ministra v Newyork v svrhu ureditve našega vojnega dolga je v januarju in februarju le neznatno vplivala na kurz obligacij Blerovega posojila. V drugi polovici avgusta pa se je kurz prišel polagoma dvigati. Ta dvig se je nadaljeval tudi v septembru in oktobru. Dne 14. avgusta je to posojilo notiralo še 92 dol. za nominalne 100 dolarjev, od tedaj pa je zaznamovati stalno naraščanje kurza, ki se je v sredi novembra stabiliziral na višini 95.50—95.75 dol. Ta dvig za povprečno 3—3.50 dol. nikakor ni malenkosten, če se pomisli, da vlada na ameriškem trgu obligacij precejšnja stabilnost. Vsekakor pa je sklepati, da pridobiva ameriška javnost zaupanje v našo državo, v kolikor ni ta dvig umetno pospešen s strani Blerove bančne skupine ali pa s strani našega finančnega ministarstva. Pripomniti je še treba, da je bil v novembru prvikrat prekoračen kurz, pri katerem je bilo to posojilo l. 1922. izdano. Izdajni kurz je takrat znašal 95.25%.

Rafinerija mineralnega olja na Reki prešla v državno last. Nizozemska petrolejska družba »Photogene« je prodala vse delnice Rafinerije mineralnega olja na Reki, ki so se nahajale v njenem portfelju, Italijanski državi, ki je na ta način postala izključna lastnica omenjene rafinerije.

Dunajska občina in gradnja novih stanovanjskih hiš. V proračunu dunajske občine za l. 1927. je določenih 118 milijonov šilingov (944 milijonov dinarjev) za gradnjo stanovanj. S to vsoto se bo zgradilo 9000 novih stanovanj. Leta 1924. je dunajska občina investirala v novogradnje stanovanjskih hiš 64 milijonov šilingov, l. 1925. 96 milijonov šilingov, l. 1926. pa 106 milijonov šilingov, skupaj torej v treh letih 266 milijonov šilingov ali 2 milijardi 128 milijonov dinarjev.

Borza

Dne 27. novembra 1926.

DENAR

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči tečaji: 7% invest. posoj. 77, vojna odškodnina 338; Berlin 13.49 (13.475—13.505), Italija 239.50 (238.40—240.43), London 275.25 den. (274.80—275.80), Newyork 56.65 (56.54—56.74), Pariz 207 (209.50—211.50), Praga 168.15 (167.75 do 168.55), Dunaj 8 (7.985—8.015), Curih 10.9425 (10.9275—10.9575).

Zanimivosti

NEKOLIKO PRIMEROV.

Kadar čitamo v tem ali onem časopisu o velikosti planetov, zemlje, solnca itd., si na podlagi števil težko predstavljamo, kako veliki da so. Neki Anglež pa je sestavil majhno tabelo, na kateri stoji zapisano takole: Mislite si bučo, ki ima osemdeset centimetrov premera, seveda je to že precejšnja in težko bi jo en sam človek dvignil od tal. Toraj ta buča je naše solnce. V primeri s to je planet Jupiter, katerega posebno letos vidimo, pravi prilikaveč, kajti velik je le za navadno pomarančo. Nato sledi Saturn, ta ima velikost paradižnika. Neptun ima velikost češnje, Uranus pa divje, toraj necepljene češnje. Zemlja je v tej primeri velika kakor grahovo zrno, a Mars, na katerem mislijo, da prebivajo tudi ljudje, je velik kakor srednja glavica bučke. Merkur ni večji kot gorčično zrno, toda Juno, Ceres, Vesta, Pallas, so pa veliki kot je morski pesek ali sipa. Tako si lažje predstavljamo, kako velikansko je naše ljubo solnce. Le pomislimo koliko milijonov morske sipe bi moralo biti za bučo, kakor smo zgoraj navedli in tudi graha bi bilo treba najmanj štiri mernike, da bi napolnili tako bučo. Kako majhna je toraj zemlja v primeri s solncem! In na tem enem grahu si ti o človek, neznatni nič, in vendar se pri vsaki priliki napihuješ, kot da bi bil kdo ve kaj.

HUMOR VLOMILCEV.

Gotova vrsta vlomilcev je, ki ne morejo drugače, da po dokončanem »delu« napišejo kako lepo poslovlilo pesem. Neki londonski gospodar je zjutraj na kuhinjskem prtu dobil listek, na katerem je bilo napisano, kar se pravi po slovensko: »Predmetov nekaj smo pospravili, četudi vemo, da ni prav, si tud' potice smo narezali, a jo pustili, ker ni vžitna.«

Vlomilci, ki so precej dobro pospravili srebrnino v jedilnici bogatega Angleža ter popili tudi par najboljših steklenic vina, so napisali humoristično pesem, ki bi se po našem brala takole:

»Oj z Bogom dragi noži, z Bogom, Oj z Bogom tudi žlice vse. Oj z Bogom steklenice dobre, ko ste še zamašene bile, pozdravljeni gospod, ah kaj bi se jezili, na naš dobiček mislite, ne pa na to, kar ste zgubili.«

Nesramni so ti vlomilci bili zares, toda ne brez vsakega humora. Toda še bolj drzni so bili oni, ki so potem, ko so pobrali stvari, katere so jim bile všeč, v kuhinji prižgali plinski štedilnik ter si po vseh kuhinjskih pravilih skuhal večerjo, nato položili dva penija pod krožnik kot napitnino za kuharico, zraven pa listek z napisom:

»Želodce si in žepe napolnil. Le škoda da ni časa, da še posodo bi pomilil.«

Neka gospa je imela vse stene pokrite s prti, na katerih so bili razni izrezki in drugo. Ko si je nek vlomilec vse, kar je bilo dostopnega, naložil v princeno posodo, je raz zid snel tak prt ter ga položil na mizo, zraven pa napisal: »Kopičil je bogastvo, ne ve

pa, kedo ga bo pobral.« Tega vlomilca so pozneje prijeli in pravili so, da se je sodnik, ki je imel ta slučaj obravnavati, smehljaj pri čitanju ter je krivca vsekakor obsodil na miljšo kazen kot pa sicer v enakih slučajih. Hudi pa so vlomilci, če nič ne dobijo. Eden takih je od jeze preluknjaval vso posodo, škafe, kotel za vodo, nato pa še porezal gospodarju hladne gume. Vse to se je zgodilo na Angleškem.

SVETOVNO-ZGODOVINSKI STOLI.

Tudi stoli imajo svojo zgodovino in sicer marsikateri zelo vzvišeno. Najslavnejši in obenem tudi najstarejši kos te vrste je stol svetega Petra v Rimu, raz katerega ob slovesnih prilikah sv. oče še dandanes deli vernikom svoj blagoslov.

Zgodovinski je tudi stol, ki je postavljen v londonski Westminster Abey, na katerem so kronali angleške kralje. Med drugimi dragimi kamni, ki so vdeleni v ta prestol, je tudi dragoceni diamant, znan pod imenom »kamen usode«. Drugi zgodovinski stoli Anglije so stol, na katerem je sedel nesrečni kralj Karl Prvi pri svoji obsodbi in pa stol Cromwella. Umetnostnozgodovinsko važen je stol v diplomatski galeriji Burlington palače v Londonu, namreč stol, na katerega so sedali modeli slavnega slikarja Reynoldsa.

Zanimivost prve vrste je železni stol, oziroma naslonjač, katerega so Angsburžani poklonili cesarju Rudolfu Drugemu. Izdelovali so ga baje 30 let, ker je ves pokrit z raznimi reliefi, katerega vrednost cenijo na en milijon zlatih mark. Eden najlepših stolov na svetu pa je oni frankovskega kralja Dagoberta, kateri je umrl leta 638. Ta stol je brostat in poln prekrasnih ornamentov.

NOČNI ČUVAJ.

Na nekem nemškem dvornem gledališču je bil ob začetku sedanjega stoletja intendat moč starega plemstva, ki je bil zelo pravičen, toda vendar vse preje kot pa kak veleum. Posledica tega je bila, da je med njim in pravim opernim kapelnikom prišlo večkrat do navzkrižij. Kapelnik je bil eden najzanimajših dirigentov onega časa in kateri je šele pred kratkim umrl. Vsed nesporazumljenja z intendantom si je želel proč, vendar pa ni mogel, ker ga je kontrakt vezal še cela tri leta, tako da ni bilo misliti na predčasno mirno razrešitev. Na pomoč pa mu je prišla glavna skušnja opere »Meistersingers«.

Velika pretepaška scena v drugem dejanju je bila pri kraju in nastopil je nočni čuvaj z rogom, helebardo in svetilko, vse je bežalo v hiše. Oko postave je ravno hotelo priti z napovedjo ure, ko izza prve kulise stopi na oder sam intendat. Kapelnik je takoj z taktirko udaril ob pult, da je godba prenehala, gledal dolgo in resno v partituro, se vljudno priklonil mogočnemu ter rekel: »Ekselencija, v partituri stoji samo en nočni čuvaj.« »Ekselencija« je trenotek okamenel, nato pa izginil za kulisami, medtem ko je godba lahno

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranj

kolonijalnih trgovinah.

Curih. Belgrad 9.145 (9.145), Budimpešta 72.70 (72.60), Berlin 128.07 (128.11), Italija 21.90 (21.85), London 25.1525 (25.16), Newyork 518.75 (518.375), Pariz 18.80 (18.90), Praga 15.36 (15.3625), Dunaj 78.15 (78.10), Bukarešt 2.85 (2.92), Varšava 57 (57.50), Brusel 72.15 (72.20), Amsterdam 207.35 (207.35), Stockholm 138.30 (138.375), Oslo 132.50 (132.625), Kopenhagen 188 (188.50).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47—12.51, Kodanž 188.50—189.10, London 34.3325—34.4325, Milan 29.75—29.85, Newyork 707.75—710.25, Pariz 25.43—25.53, Varšava 78.35—78.85. — Valute: dolarji 706—710, francoski frank 25.52—25.68, lira 29.67—29.83, dinar 12.455—12.515, češkoslovaška krona 20.94—21.06.

Praga. Devize: Lira 141.80, Zagreb 59.475, Pariz 120.80, London 163.575, Newyork 33.70.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Don.-sav.-jadr. 709.000, Zivno 799.000, Alpine 384.000, Greinitz 57.000, Kranjska Industrijska 410.000, Trbovlje 393.000, Hrv. esk. 131.000, Leykam 121.000, Hip. banka 71.000, Avstrijske tovarnice za dušik 278.000, Slavonija 39.500.

izvzenela. Tri dni potem je bil kapelnik rešen sitneža.

KAKO BO LETA 2000.

Če pregledamo dobo zadnjih 75 let, se moramo naravnost čuditi napredku v vseh panogah tehnike. Upravičeno je tedaj vprašanje, kako bo žez 74 let, toraj l. 2000. Kakor je premož danes glavni izvor gonilne sile, tako je gotovo, da bo v prihodnjih letih njegovo mesto zavzela elektrika in še drugi načini pridobivanja moči. Zrak, morski valovi, veter itd., to je dandanes že vse v začetnem štadiju uporabe.

V domači hiši bodo nastopile velike spremembe in opravila gospodinje se bodo zmanjšala na najnižjo mero. Ognja v štedilniku in peči ne bo treba podkurjevati, kajti vse to bodo opravljale električne peči. Električni stroji bodo mlatili ter sploh vsa dela, za katera je danes treba mnogo poslov, bodo tako rekoč sama ob sebi opravljena. V kuhinji bodo stroji mleli kavo, prali in likali perilo, lupili krompir, snažili čevlje in vse take stvari.

Visoki dimniki tovarnen bodo izginili, ker jih ne bo treba, kajti s premožem se ne bo nikjer več kurilo. Vse bo električno, slabega zraka nikjer. Po mestih ravne ulice, promet vozli pod cesto, aeroplani bodo vozili z brzino 600 km na uro. Brezčično se bodo ljudje pogovarjali na vsako razdaljo, imeli v vsaki hiši aparate, s katerimi bodo videli dotičnega, s komur bodo govorili, časopisov ne bo treba, ker vse se bo zvedelo potom radia v par minutah po dogodku. Vse bo takrat na svetu »srečno«. Sedaj rojeni otroci bodo kot starčki to lahko dočakali.

Tvrška F. MERSOL nasl.

se nahaja sedaj

Wolfova ulica št. 5

Priporoča veliko zalogo rokavij, nogavic za dame, gospode in otroke. Čipke, ženska ročna dela, volna, svila, bombaž. — Predtiskarija ročnih del. — Ustanovljena l. 1887. —

Izžrebane številke loterije

IZOBRAŽEVALNEGA DRUŠTVA NA BREZNICI dne 21. novembra 1926.

Glavni dobitki:

Sobna oprava: 47187.

Sivalni stroj: 11401.

Slamorenzica: 32187.

Kolo: 14594.

Kukinjska oprava: 32574.

Srebrna ura z verižico: 1112.

Dobitki po 1000 Din:

5900, 7715, 14757, 32348, 47019.

Dobitki po 500 Din:

2203, 7680, 14954, 28288, 46214, 47140.

Dobitki po 300 Din:

1864, 6863, 9317, 13062, 19426, 19844, 20744, 25286, 30456, 36540, 38561, 40863, 41177, 44210, 49140, 49868.

Dobitki po 200 Din:

212, 650, 1333, 1867, 2280, 7356, 8791, 10077, 14142, 14319, 16458, 16568, 17696, 18537, 18589, 20577, 21205, 22425, 23141, 24724, 26370, 27549, 28678, 33346, 34010, 35034, 36847, 37319, 38865, 42109, 43538, 46331, 48130, 48160, 48841.

Dobitki po 100 Din:

3446, 3573, 4378, 6256, 6429, 11987, 14976, 16355, 18934, 20482, 22340, 24384, 26986, 28185, 34723, 34976, 35011, 35291, 35767, 36106, 36347, 38771, 41058, 41390, 43580, 44364, 48093, 48601, 49106.

Dobitki po 50 Din:

634, 1088, 3140, 7226, 10402, 11403, 14402, 15990, 15949, 20512, 20784, 22010, 23418, 23522, 25479, 27184, 27507, 31570, 31806, 32274, 32371, 35210, 35527, 36048, 40493, 41648, 44022, 44057, 46287, 47266.

Dobitki po 40 Din:

1611, 2433, 2826, 4237, 5808, 9113, 9207, 9242, 16045, 16325, 19373, 20739, 21096, 28763, 36661, 36906, 40337, 40716, 43189, 44229, 46187, 47880.

Izžrebane dobitke po 20 in 10 Din objavimo prihodnje.

Pravico do nagrad po 5 zlatih dolarjev imajo tisti, ki so razprodali ali kupili največ srečk, in sicer v temle redu: V. Gostiša iz Breznice, Lovrene Jurc iz Studenčice, Julka Dolžan in Ana Dolžan iz Zabreznice, I. Krašna iz Jesenice, A. Robič iz Zirovnice, Katarina Baloh iz Zabreznice, Iv. Finžgar iz Breznice, Fr. Papler iz Doslavlja, Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici.

Dobitki, ki se ne dvignajo do 12. decembra 1926, zapadejo v korist izobraževalnemu društvu na Breznici. Pošiljali se bodo dobitki le, če se naprej pošlje denar za vožnjo in druge stroške. Za vsako vprašanje je treba za odgovor priložiti v znamkah 3 Din.

Izvirne francoske pastilje VALDA

zdravijo in uspešno pobijajo vse

bolezni dihal

Prodajajo vse lekarne, kakor tudi drogerije.

Radio

Funkcija elektronke, ki ima namen, da sprejeto visokofrekvenčno tresenje reducira v skupino in jih predela v nizkofrekvenčno, nam je po zadnjih opisih znana; imenujemo jo audion. K njej spada, ali, pred njo je nameščen mrežni bločni kondenzator, ki ima kapaciteto od 200 do 500 cm, navadno 300 cm. Ta bločni kondenzator je edini v aparatu, ki je sestavljen po našem navodilu. Drugi sestavi zahtevajo navadno večje število bločnih kondenzatorjev z različno kapaciteto. Pred vsem je navadno nameščen bločni kondenzator med vtikali za telefon in sicer s kapaciteto od 1000 do 5000 cm. V našem slučaju tega kondenzatorja ne smemo uporabiti. Bločni kondenzatorji so navadno sestavljeni tako, da so enako veliki stanilosti listki na enem koncu prevrtani in pritrdjeni z malim vijakom. Med te listke so vtaknjeni drugi tudi stanilosti listki, ki so na drugem koncu prevrtani in pritrdjeni z vijakom. Da se oboji listki ne dotikajo drug drugega, je med njimi kak izolator. V tem slučaju imenujemo ta izolator dielektrik. Višina kapacitete bločnega kondenzatorja je odvisna od velikosti stanilostih plošč, njih števila in pa od dielektrika, ki je med ploščami. Za dielektrik je pri dobrih kondenzatorjih uporabljena sluda, pri slabših pa parafiniran papir. Najboljši bločni kondenzatorji so pač oni, ki imajo za dielektrik zrak, in so kroginkrog zaliti s parafinom, da ne pride med ploščice prah ali vlaga. Ker pa je dielektrična konstanta zraka majhna (n. pr. 5 krat manjša kot papirja), zato so ti kondenzatorji precej obsežnejši od onih s sludo ali papirjem in jih dobimo navadno le za nizke kapacitete. Kondenzator ima namen, da kondenzira ali zgošča podeljeno mo elektriko. Prav je, da pred montiranjem preizkusimo kupljeni bločni kondenzator glede njegove uporabnosti. Predvsem ne smejo imeti ploščice, ki so pritrdjene na nasprotnih straneh, med seboj stika. To preizkusimo lahko s telefonom tako, da na en vijak kondenzatorja napeljemo pozitiven tok iz akumulatorja, eno vtikalo telefona zvezemo pa z negativnim polom. Če se sedaj dotaknemo z drugim, prostim telefonskim vtikalom nasprotnega vijaka kondenzatorja, ne smemo slišati močnega poka v telefonu. Ako tega slišimo, imajo ploščice med sabo stik, in tak kondenzator je zanič. Pač pa moramo čuti iz telefona lahen pok, če se z njegovimi prostimi vtikali dotaknemo obeh kondenzatorjevih vijakov čez več minut pozneje, ko smo kondenzator napravili elektrificirani. Danes že lahko dobimo absolutno zanesljive bločne kondenzatorje, ki imajo v resnici kapaciteto, ki je na njih navedena in katere se ne spreminja radi vlage, temperature ali mehaničnih vzrokov. Imamo celo kondenzatorje, ki so evakuirani v steklenih cevkah kot mrežni upor. Praktični so tudi oni fabrikati, ki imajo montiran kondenzator in upor skupaj. Dobi se celo podstavke nalašč za audionsko žarnico, v katerem je združen žarilni upor, mrežni upor in mrežni kondenzator. Do skrajnosti so pa šli pač oni fabrikantje, ki so montirali zadnja dva dela kar v brezračnem prostoru v žarnico. No, to je za naše potrebe le preveč dobrega skupaj, pač pa se mora obnesti v specialnih, prav zelo občutljivih sestavih. — Svoječasno smo pri navezbi materiala za sestavo Reinartzovega aparata svetovali kupiti več mrežnih odvodnih uporov različnih velikosti in obdržati najprimernejše. Dobi pa se tudi upore, na katerih se višina upora regulira in je premenljiva od ca. 50.000 do 10 milijonov Ω mov. Vendar teh za enkrat ne morem priporočati, ker imam osebno že njimi slabekušnje. V puščici, v katero se vija vijak in z njim zvišuje upor, je namreč nalt glicerini, ki se, menda vsled nezanesljive konstrukcije prične kar samoobsebi cediti iz puščice v aparat.

Radi popolnosti opišemo v naslednjem še posebno vrsto žarnic, ki imajo mesto ene mrežice — dve, in sicer je druga navita kot spirala še bližje žarilne nitke. Imenujemo te elektronke: žarnice z dvema mrežicama (Doppelgitteröhre). Uporabljamo jih lahko na vsakem mestu, kjer sicer rabimo elektronke z eno samo žarnico. Moremo pa z njimi tvoriti še premožno raznovrstnih kombinacij, ki so z enomrežničnimi žarnicami nemogoče. Njihovo funkcijo si razlagamo takole: Povedali smo že enkrat, da se elektroni, ki puhte iz žareče katode nekako zgostijo okrog žarilne nitke, to je, okrog svojega izvora in s tem omejujejo nadaljnje intenzivno izžarjevanje elektronov. Spirala, ki je tesno okrog katode navita, razpršuje elektrone, ki bi se sicer kupili in v zgostili v nekatere oblake, jih pošilja proti drugi, to je pravi mrežici in s tem vrši važno delo, da zmanjšuje notranji upor v žarnici, ki je resnično pri dvomrežnih elektronkah mnogo manjši, kot pri normalnih. Radi tega je treba dati žarnicam na anodo mnogo manjšo napetost pozitivne elektrike, da vršijo funkcijo audiona ali ojačevalne žarnice, kot jo damo enomrežnim elektronkam. Ta, druga mrežica, vrši pa tudi lahko funkcijo nekatere predanode, če je tesno ob pravi mrežici. V tem slučaju privlačijo negativne elektrone izpod prave mrežice in s tem podpira delovanje anode. In res damo dvomrežnim žarnicam na anodo le kakih 12 voltov, dočim moramo imeti za normalne elektronke anodno baterijo s 60 do 80 voltov napetosti. Zunanja oblika dvomrežnih žarnic se razlikuje od drugih le v tem, da ima stekleni podstavek te žarnice vdolbin vijak z matico, ki drži do notranje mrežice. Na ta vijak, oziroma notranji mrežici damo isto napetost pozitivne elektrike, kot jo dobi anoda, ali v mnogih slučajih je bolje, da doba nekaj nižjo, nekako tri četrtine od anodne. Če namestimo v aparat, za katerega sestavo smo dali navodilo, dvomrežne žarnice, potem nam je treba v št. 26 (slika 3 od 10. okt. t. l.) napeljati mesto +60 voltov le +12 voltov. Iz 26 speljemo v telefonsko vtikalo 27, kot je na sliki pa tudi iz 26 do 17, to je na začetek primarnih ovojov nizkofrekvenčnega transformatorja. V vtikalo št. 16, kamor je bilo sedaj speljanih +20 voltov, speljemo pri dvomrežnih žarnicah le +9 voltov. Iz tega vtikala pa naj peljeta dve izolirani žici, ena na audionski žarnični vijak, ki je na žarnici ob strani, druga pa na enak vijak na nizkofrekvenčni ojačevalni žarnici. Kake premostitve nam nudi uporaba teh žarnic? Prvič si prihranimo drago anodno baterijo, ker lahko uporabimo mesto nje le tri baterije za elektrificirane svečice, ki jih zvezemo tako, da je prve negativni pol (to je daljši kontakt) zvezan z akumulatorjevimi pozitivnim polom. Pozitivni pol prve baterije je zvezan z negativnim polom druge, pozitivni pol druge z negativnim tretje, pozitivni pol tretje baterije pa pelje v 26. Tudi pozitivni pol druge baterije pelje v 16. Drugič, z dvomrežnimi žarnicami dobimo precej blazjši prejem. Samoumenje, ki je včasih tako nadležno, nam pri teh elektronkah skoro popolnoma odpade. Radi tega dobimo tudi čisto šibke postaje dokaj čisto in jasno, dočim se

pri navadnih žarnicah komaj slišni zvoki izgube med šumenjem. Slabe strani teh žarnic so pa: Prvič, nabavna cena je precej višja od enomrežnatih, okroglo za 50 odstotkov. Vendar ta večji izdelek kar ne pride v poštev, če pomislimo, da si prihranimo mnogo višjo vsoto, ki bi jo izdali za anodno baterijo, ki se pa nam vrh tega le prerada v nekaj mesecih izžerpa in postara. Drugič, glas je za spoznanje šibkejši kot pri normalnih žarnicah, to se posebno opazi pri aparatih z večjim številom elektronk, kjer uporabljamo zvočnik. Za končno ojačevalno žarnico (megafonsko) še nimamo primerne z dvema mrežicama. Pri našem sistemu tudi ta nedostatek ne pride v poštev. Tretjič, reguliranje žarilnega upora, pa tudi višina anodne napetosti je mnogo bolj kritična. Ako dobi žarnica premalo toka, ni da bi slabše delovala, ampak popolnoma odpove. Tudi to nam pri dvomrežnem aparatu ne more delati preglaive, drugačna je pač stvar n. pr. pri osemžarničnem aparatu. Sklepiti je iz tega, da imajo dvomrežne žarnice še veliko bodočnost, posebno še radi tega, ker se da z njimi napraviti sestave, ki so pravi čudeži moderne radio-tehnike, da omenim le Numanov-Rosensteinov sistem, na katerega se bomo svoječasno tudi še povrnili.

PROGRAMI.

Dunaj 7 Kw — 517.2, Praga 5 Kw — 348.9, Brno 3 Kw — 441.2, Berlin 10 Kw — 483.9, Breslau 10 Kw — 322.6, Leipzig 9 Kw — 357.1, Frankfurt a. M. 9 Kw — 428.6, München 5 Kw — 535.7, Königswusterhausen 18 Kw — 1300, Hamburg 10 Kw — 394.7, Daventry 25 Kw — 1600, Bern 6 Kw — 411, Rim 3 Kw — 422.6.

Nedelja, 28. novembra.

Dunaj. 11 koncert dun. simfon. orkestra. 16 lahek koncert. 18.10 komorni kvartet. 19.30 R. Nordmann: »Die Überzähligen« (igrokaz). Praga. 10 prenos iz bazilike sv. Vavla. 11 matineja. 17 koncert. 20.02 staro-praški večer. Brno. J. Vrhlicky: »Trije poljubi« (dramatska pesnitev). 20.40 Zdenka Sedlakova poje pesmi Viteslava Novaka. 21 lahka glasba. Berlin. 20.30 koncert (zbor). 21.15 lahka glasba.

Breslau. 12 Griegov koncert. 16 in 20.10 koncert.

Leipzig. 20.30 božična igra Julija Witteja. Frankfurt. 20.30 koncert.

München. 20. Moliérov »Zlahtni meščani« z glasbo Rih. Straussa.

Daventry. 22.15 koncert.

Bern. 20.1. dejanje Verdiejeve »Traviata« (prenos iz mestnega gledališča).

Rim. 21 prenos iz gledališča.

Ponedeljek, 29. novembra.

Dunaj. 11 in 16.15 koncert. 18 »Palestrina« (prenos iz drž. opere).

Sport

ATLETIKI, CELJE: ASK PRIMORJE.

V nedeljo nastopijo v Ljubljani celjski atletiki, kateri uživajo še vedno renome, ki so si ga pridobili za časa svojega trenerja in igralca Dürschmida, kateri nastopa sedaj pri prvotrednem dunajskem profesionalnem klubu WAC-u.

Kljub temu, da je njihov igralec odsoten, so se atletiki v zadnjem času zelo dvignili, kar kažejo rezultati, ki so jih dosegli: proti prvaku Maribora ISSK Maribor 4:1, proti lokalnemu tekmeu SK Celje 6:3, proti državnemu prvaku Gradjanem 0:5 itd. Omeniti je tudi, da igra v sedanjem moštvo so povečini stari prejšnja garda kot Saleker, Stožir in drugi, od mlajših je posebene omembe vreden vratar, o katerem pravijo, da spada brez dvomno v slovensko reprezentanco.

Tekma se odigra na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta ter prične ob 14.45. V predtekmi ob 18.15 nastopi agilen SK Mars proti rez. ASK Primorje.

Sportni teden

Italijani pa res povsod silijo na dan. Zadnjih smo pisali, da je dovolil ministrski svet za gradbo stadiona v Bologni 1 milijon lir. Sedaj pa beremo, da je dovolil ministrski svet nadaljnji milijon lir za pripravo na olimpijske igre. Italija je nemara žele sedaj sport odkriti. Namen je seveda razširjanje fašistične ideje. Vseeno pa vidimo, da se vse pripravlja na olimpijado in da bi bili morali tudi mi že davno začeti. In kje smo? — Tex Rickard bo zgradil v Chicagu približno tako areno, kakor je Madison Square Garden v New Yorku; stala bo šest milijonov dolarjev. — Kako gojijo sport na Češkoslavoškem, smo pisali v posebnem članku 25. t. m. o pospeševanju sporta na Nemškem in Estonkem ter o sportni palači v Koebenhavnu pa 27. t. m.

Kakor zmeraj, pride tudi sedaj nogomet na vrsto. Klubu Hakoah so dovolili drugo potovanje v Ameriko. — Važni nogometni rezultati: Gradjanski—Derby 2 : 1, Croatia—Concordia 2 : 0, belgr. Sportni klub—Jugoslavija 2 : 0; Juventus—Napoli 3 : 0, Genova—Alba 2 : 0, Milano—Bologna 4 : 2, Padova—Fortitudo 1 : 1. (Dunajske igre in pique—Club Francall 1 : 1. (Dunajske igre in vrsto dunajskega prvenstva smo priobčili 24. t. m.) Tam smo govorili tudi, da so nastali spori med Ogrji na eni strani ter Italijani in Španci na drugi. Kakor beremo, so se sedaj pobotali; glede Italijanov bomo še poročali, glede Špancev je pa takole: dolgo pismo so Španci pisali in tako lepo je bilo sestavljeno, da se bodo Ogrji vseeno odpeljali; 15. decembra bodo igrali v Madridu, 19. pa v Vigo, torej tako, kakor so Španci hoteli. — Tifač bo 10. decembra zborovala v Parizu in bo razpravljala o Amsterdamu in o zaslužkih nogometašev. — Lepo je napravila tovarna cigaret H. Bergmann v Dresdenu; naklonila je srednjenemški nogometni zvezi 160.000 Din, da bo mogla plačevati trenerja. — Zmeraj več »Spartancev« gre v Ameriko. V Gleanorgu v Walesu sta dve nogometaški zadeli s tako silo drugo v drugo, da je ena nezvestna obležala in je kmalu nato umrla. Nogomet ni sport za ženske, saj imajo hazeno itd.

O Suzana! Hrabra si! Fotografirati so te hoteli, v Chicagu v Ameriki. Jezna si bila in mahala si z raketom okoli in tako si se vznemirila, da si zgubila nogo v borbi proti Brownovi dve točki in da si končno zmago le s težavo priborila! — Da ne gre zmeraj vse tako, kakor bi človek rad, je skušil tudi tvorj rojak Borofra; v Koebenhavnu je premagal danskega prvaka Petersena

7 : 5, 6 : 3 in 6 : 3, a v Stockholmu ga je potolkel Garell 3 : 6, 6 : 2 in 6 : 4; morda Borofra ni bil disponiran. — Med profesionalne je zašel sedaj tudi avstralski prvak Anderson. — Po zgledu drugih so sestavili sedaj še Nemci svoj prvenstveni seznam; prvi je Froitzheim. Radi bi igrali v mednarodnih tekmah ob rivierji; ker pa do takrat še ne bodo v mednarodni zvezi, se vrši sedaj nekakšno »predglasovanje«, izraženo s tem, ali naj se pripustijo k tekmam ali ne. Amerikanci so se že zanje izrekli, drugi jim bodo sledili, in bo spet vsa Evropa složno skupaj igrala. — Tenis je bolj aristokratska igra, in se ne čudimo, da je velik njegov prijatelj tudi londonski škof. In kako izborni igrali! Sedaj potuje po Ameriki in je skupaj z Johnstonom premagal dvojico Wills-Hardy 6 : 4. Johnstona poznamo kot enega najboljših igravcev sveta, Willsa je prva za Suzano, Hardy je pa predsednik zveze tenisa v Ameriki. Nato je igral škof skupaj z Willsom proti Hardyju in Johnstonu in je bil premagan 4 : 8, 2 : 6. Slednjič je nastopil še proti škofu iz San Francisca in ga je z veliko premočjo porazil 6 : 0 in 6 : 1. Maori so že zelo utrujeni. Včasih zmagovali, včasih ne.

Na običnem zboru francoske lahkoatletske zveze v Parizu je bil Genet zopet izvoljen za predsednika. — Angleške lahkoatletske termine smo navedli v »Slovenec« 24. t. m. — Ameriška atletska zveza je priznala šele sedaj Paddockov rekord 100 y 9.5 in hkrati Lockeyev rekord 220 y 20.5. Obenem je sklenila, da bodo merili čas odslej samo še na petinke sekunde in ne več na desetinke. — Švedi imajo 64 atletov, ki so vrgli v pretekli sezoni kopje nad 50 m daleč, 38 nad 52. 13 nad 55 m; najdalje ga je vrgel Lindström, 65.59 m. — Leta 1927 bodo priredili Angležji in Švedi tekme dijakov na Švedskem, leto nato pa na Angleškem. — Freyer je zboljšal poljski rekord v teku 5000 m na 15 : 51.8; torej so prišli vendarle že pod 16. — Hojo na 100 km so priredili pri Milanu, 40 je bilo tekmecev, prvi je bil Glani v 10 : 45, 6 minut za njim je prišel na cilj Tržičan Umek, 11 minut za tem pa znani Pavesi; ta tekma se je vršila leže štirinajstih. — 10 milj ali 16.093 km je kretel v Halifaxu v Ameriki Charles Snell v 54 : 14.8; 39 sekund za njim je prišel na cilj bostonski maratonski zmagovalac I. C. Miles, onit tekač, ki je porabil za 42.194 km samo 2. uri 25 minut in 4 sekunde. Isto razdaljo 10 milj je pretekel v Ameriki živeči Finca Ritola v 53 : 30.2. Šest milj ali 9.656 km je pa pretekel Ritola v 30 minutah in 3 sekundah; v isti tekmi je zmagal že leta 1921., 1922., 1923. in 1925. Letos je bilo tekmecev 24, pa so si od prvih 7 mest priborili Finca (člani finsko-ameriškega kluba v New Yorku) kar 6 mest; samo Amerikanec Titterton se je vrnil vmes kot drugi. — O zimskem treningu za lahke atlete smo priobčili članek, dne 26. t. m.

Preteklo nedeljo so se izvojevala avstralska prvenstva v težki atletiki. Omenimo Kottlikov obojoročni sunek 187.5 kg (Kottlik je v srednji teži teži). Listi so pisali, da je ob tej priliki izborni Haas sunil kvišku 142 kg in da je to svetovni rekord. V odgovor tem listom smo napisali 24. t. m. poseben članek o Haasu. Njegov rekord v sunku s prostim dvigom do prsi je 133.7 kg, s prestankom ob pasu je pa sunil 140.3 kg.

Znameniti bokser Greb bo dobil v rojstnem kraju Pittsburgu spomenik; postavila mu ga bo mestna občina. — Godfrey, najboljši mlajši črni bokser, je premagal Gainsa v 6. rundi k. o. — Diener se bori ta teden. 2. decembra, z Maloneyem, Persson 8. decembra s Sharkeyem; zmagovalca iz teh dveh bojev se udarila nato med seboj in končni zmagovalac z Dempseyem. Isti dan kot Diener bo nastopil tudi Paolino, in sicer proti Monte Munnu.

Arne Bord je plaval 500 y v 5 : 30.1. O Vierkörtterju smo pisali 25. t. m. in smo povedali tudi, da mu je vzel prvenstvo v plavanju čez oino Los Angeles — Sta Catalina, 36 km. Ameri-

ENA

Samo z

perite
volnene čepice,
hlačke,
nogavice in
dokolenke
Vaših otrok!

Praga. 20.02 Blodekova opera »V vodnjaku«. 21 lahka glasba.

Brno. 19 in 20.30 češka glasba.

Berlin. 19.05 predava dr. Edm. Lasker o smislu šaha.

Frankfurt. 20.15 simfonični koncert.

München. 19.30 komorni koncert.

Rim. 21 vokalni in instrumentalni koncert.

kanec Taber s 13 : 29 (beremo tudi 13 : 27). Vierkörtterju ne ostane drugega, kakor da poskuša zboljšati Taberjev čas. — Argentinec Zorilla je plaval 100 y v 0 : 54. — Nemka Liese Schleider je stara 42 let, pa si je priborila zlato sportni znak. — Ameriški plavalni zvezi so priložili v odobrenje 217 rekordov, odobrila jih je 159; Weissmueller jih ima 13, Borg 15, gđ. Geroghy 19. O drugih plavalnih dogodkih pa priobčimo poseben članek.

Veslaška tekma med Oxfordom in Cambridgeon se bo vršila 2. aprila 1927.

V Parizu je vozil Bréau na kolesu 10 km v 15 : 59.4, v Dortmundu Möller 40 km v 43 : 20. — Zmagovalca šestdnevne dirke v Berlinu, Francoza Wambst in Lacquehay se bosta udeležila tudi šestdnevne dirke v New Yorku, ki se prične dne 5. decembra; drugi udeleženci so Gouillet—Giorgetti, Mc Namara—Belloni itd. — V Berlinu bodo še tri šestdnevne dirke. Da ima to s sportom kaj malo skupnega, ni treba posebej omenjati in pišemo le zaradi popolnosti. — Ameriški prvak, 26 letni Jaeger, je prišel dirkat v Pariz.

O italijanskem avtomobilnem klubu smo priobčili članek 23. t. m., o francoskem avtomobilnem sportu 27. t. m.

Italijanski major Bernardi je letel v aeroplanu 3 km tako hitro, da bi dalo to na uro 460 km. — Iz Marseilla v Alger je letel Burry v rekordnem času 4 ure in 5 minut. — Deset ameriških častnikov aviatikov bo 15. decembra startalo na 31.000 km dolg polet: Panama—obala Tihega oceana—Chile čez Ande v Argentino—obala Atlantskega oceana.

Holmenkollensko smučsko tekmovanje na Norveškem se bo vršilo 22.—24. marca 1927.

TRE TORN

Švedska svetska marka

Kaljača i

snežnih cipela

HELSEBORG

TRE TORN

TURISTIKA

Meteorološka postaja na Krvavcu ukinjena. K tozadnemu članku, tiskanem pod »Turistika« dne 23. t. m. nam daje zavod za meteorologijo in geodinamiko sledeče pojasnilo: Meteorološka postaja na Krvavcu je morala prenehati, ker je pomenila za javno službo toliko, kakor bi je sploh ne bilo. Če se na Krvavcu avgusta v obče ni opazovalo in so podatki zadnjega meseca vsled neravnosti upropastili ves letni račun, komu na ljubo bi naj tedaj puščali živalitarni postajo. Vsakomu je a priori jasno, da zavod slabo oskrbovanih postaj ne more vzdrževati niti z dragimi instrumenti niti z nagradami in prvotno za Krvavec določeni, iz Berlina za 3000 Din naročeni termograf bo instaliran pri koči na Veliki Planini. Trdno pričakujemo, da se bo vršila meteorološka služba na tej točki ne pretrgoma vestno, da bo ta postaja ustregla s točnim opazovanjem namenu, določiti tudi za naše planine mero pojemanja toplote z višino. Ako je zmogla realizirati sarajevska centrala nekaj podobnega s svojo Bjelašnico (2062 m), Avstrija z Obirjem (2047 m) itd., bi bili gotovo kos zahtevani svoji nalogi tudi mi z našim Krvavcem (1700 m), ako bi le ta bivša postaja bila pravilno funkcionirala.

UNION

ČOKOLADA

KAKAO

BONBONI

RADIO

potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR. Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 40

Moda

OBLEKE, KI IMAJO SVOJ SLOG.

Pred nekaj leti so se spet vdomečile te vrste obleke in jih le imelo ženstvo že vseposvoda. A ko so stopile »moške« obleke na površje, so izginile te zares ženske obleke in šele letos imajo spet veliko besedo. In spet uporabljamo razne mehke in nežne blagove, kakor mehke vrste svile, lepe tafta, svileni žamet in čipkasto blago. Tudi vezene in v razrazličnejših barvah, razne umetne rože in rese — vse je spet v modi. Za obleke v posebnem slogu pa je barva blaga velikega pomena. Plavalaskam pristojajo te obleke vedno lepo, bodisi da so te druge barve. Za druge pa, ki imajo temne lase, je treba večje izbire in je najbolje, če si izvolijo tako obleko v temnih barvah. Obleke, ki imajo svoj slog, imajo večinoma dolge rokave. Na pričujoči sliki vidiš različne modele za take obleke. Prva je iz tafta, nežne barve, druga ima zgornji del iz žameta, spodnji pa je narejen iz širokih, svilnenih trakov, ki so prišiti na posebno krilce. Ta obleka utegne imeti tudi kričeče barve — posebno rdeča bi bila na mestu. A tudi črna bi bila lepa. Tretja je iz žameta, ki bodi temnozelen ali rdeč ali temnolila ali črn. Naprsnik je blestečega blaga (srebrnega, zlatega, bakrenega). Pas je spredaj zavezan v široko pentlo, krilo ima dolge rese. Najbolj enostavna je četrta obleka za dekleta. Narejena je iz tafta ali »crepas«, za pasom je velika roža in krilo je posebno široko in štrleče, zato pa život tem ožji in tesnejši.

Nova vrsta rokavov je prišla v modo, ki so zelo fantastični in nič pripravi, vendar so lepi. Imajo jih plašči za večerne prireditve. Vsi so iz krzna in so videti kakor velikanske trobente.

Zametast telovnik vidimo večkrat, saj je žamet letos sploh silno v časti, ker je videti človek vedno lepo oblečen v žametasti obleki. Za žametast telovnik vzemi žamet temne barve, najbolje črnega, temnomodrega ali temnordečega. Pod tem telovnikom nosiš moški srajci podobno bluzo, ki je seveda najtpeša, če je svilena — in da se lepo vjema z barvo žameta. Če je telovnik temnomoder, bodi bluzo svetlomoder; če je telovnik rdeč, bodi bluzo svetloročasta, in podobno. Svilena ovratnica bodi po možnosti istih — obeh barv. Telovnik ima tudi žepke, je brez rokavov in se obleče kar čez glavo.

Elektrozoon aparat: najsigurnejše sredstvo proti reumi, trganju, glavobolu, nervozni, izpadanju las itd., služi v odstranjevanju raznih kožnih izpuščajev in kurjih oces. — Uporabljen za vsako napetost s 6 elektrodami, garancijo in natančnim opisom opremljen. Pohvalna pisma na razpolago. Pravi ELEKTROZON aparat se dobi edino le:

pri
elektrotvrdki A. Verbajs, Ljubljana
Gospodsvetska cesta št. 13.

STALNA ZALOGA vsega v električno stroko spadajočega materiala.

RADIO deli in kompletni aparati.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 in. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Učenca poštenih staršev.

ima veselje do čevljarstva, sprejme takoj Ivan KOGELAR, čevljar, Sečice, Sv. Pavel pri Prebodu. Pletilja se sprejme. — Hrana in stan v hiši, plača po dog. Ponudbe upravi št. 8166.

Organisti pozor!

20 božičnih pesmi v zvezku — po 30 Din zvezek, proda Slov. pevsko društvo »Slovan«, Brdo-Viš pri Ljubljani. 8163

Krojaški pomočnik

išče delo. — Ponudbe na upravo lista pod št. 8231: »Marjiv« št. 8231.

Kot sostanovalka

se sprejme gospodinja z vso oskrbo. — Hirska ulica 20, II. nadst. 8207

Soba

prilagodljiva tudi za krojača ali šiviljo se odda v Rožni dol. cesta V. št. 33.

Hišnik

brez otrok za vilo blizu deželne vlade, se išče. Prednost imajo vpokojenci. — Ponudbe upravi lista Slovenec pod št. 8213: »Redoljubnost št. 729«.

Deklica

sirota poštenih staršev, se sprejme k dobri kršč. družini. — Naslov v upravi lista pod št. 8218.

Išče se pošteno, krščan.

za vsa hišna opravila. Naslov v »Poselski zvezi«, Ljubljana, Stari trg 2/L, pod »Pridna«. 8213

Potnika

IŠČE tovarna zamaškov. Gospodje, ki so že potovali v tej stroki z dobrim uspehom — naj pošljete svoje ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8151.

Oskrbnik

se išče za večje posestvo poljedelstvo in vinograd, z elektr. obratovanjem in s traktorjem. Ponudbe z navedbo zahteve plače la dokazili o dosežanih uspehih, je poslati na naslov: Oskrbištvu veleposestva Belikamen — Grosuplje.

Gospodinje!

Služkinje, kuharice, sobarice, služkinje za vse, pestunje in postrežnice. Vam preskrbi »Poselska zveza« v Ljubljani, Stari trg št. 2/L. — Obrnite se pisn. ali osebno nanjo.

Zastopnike

za prodajo patent. novosti iščemo za vse kraje. Zelo ceni predmeti Velikanski promet. Najvišji zaslužek! — Ponudbe na EDO PLANKO, Zagreb, Gajeva ulica 47.

Dobra delavca,

ki sta popolnoma večja v sestavljanju teh stolov, kakor tudi vajena delati na strojih. — Vpraša se v upravi pod št. 8120.

Dobra uradn. obitelj išče

dekleta

iz boljše hiše pomoč gospe za domača dela. Prednost, katere imajo rade otroke in govore nemško. Javiti s fotografijo. — I. DERETIC, BEOGRAD, Bitoljska 70. 8146

Mizarski pomočnik

dobro izvežban, išče dela. Nastopi takoj. — Naslov v upravi lista pod št. 8150.

Hišo kupim

v Ljubljani ali okolici za 50 — 70.000 Din. Naslov pove trgovina TURK — Streliška ulica 22.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah. Cerne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Hmeljsko ali vinogradno večje posestvo

na Štajerskem vzajem v najem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Večje posestvo«. 8100

Gostilno

vzajem v najem na prometnem kraju v mestu ali na deželi, kjer se iztoči vsaj 30 litrov vina dnevno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Gostilna«. 8095

NA STANOVANJE

in hrano se takoj sprejme gospod. — Ambrožev trg 1, gostilna. 8096

Ameriške terjatve vnovči, delnice prodaja, zapuščine urejate točno in ceno:

Dr. IVAN ČERNE, gospod. pisarna, Ljubljana, Miklošičeva c. 6

Izuren mlad gaterist

išče službe v Sloveniji. Naslov v upravi št. 8214.

Razpisuje se služba

ORGANISTA in CERKVENIKA

na Prežganjem p. Litiji. Dohodki: Četrtna posestva, žitna bira okrog 38 mern., drva in nekaj v denarju. Gostilniška obrt v cerkveni hiši — Zato se želi, da ima prosilec ozir. da si oskrbi »gostilniško osebno pravico«. 8144

Volno in bombaz

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri K. L. PRELOGU — Ljubljana, Stari trg št. 12 — in Zidovska ulica št. 4.

LJUBITELJEM PTIČEV! Razpošiljam krmo za ptice. Pravilno zmes! Zajemane zdravje in suho. Paketiroma od 5kg dalje. JOS. GAGEL, trgovina s semeni Ljubljana, Sv. Petra cesta 7.

Hišo kupim

v Ljubljani ali okolici za 50 — 70.000 Din. Naslov pove trgovina TURK — Streliška ulica 22.

Čopice - ščetke ter vse vrste ščetarskih izdelkov izdeluje HINKO ŠIMENC Kongresni trg 8 Tržaška cesta 5

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah. Cerne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Hmeljsko ali vinogradno večje posestvo

na Štajerskem vzajem v najem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Večje posestvo«. 8100

Gostilno

vzajem v najem na prometnem kraju v mestu ali na deželi, kjer se iztoči vsaj 30 litrov vina dnevno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Gostilna«. 8095

NA STANOVANJE

in hrano se takoj sprejme gospod. — Ambrožev trg 1, gostilna. 8096

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Karol Florjančič v CELJU

Cankarjeva cesta 2

(poleg davčnega urada). Instalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncov, radio aparatov. — Poprava električnih motorjev in vsakovrstnih električnih naprav. — V zalogi: lestenci, svetilke, likalniki, motorji, števil, žarnice itd. In vsa elektro-materialja. Točna postrožnja. Nizke cene! — Proračuni brezplačno! 8088

AUTOMOBILE

vsakovrstne, in motorna kolesa, popravlja najbolje, najhitreje in najceneje: FLORJANČIČ, Karlova cesta 22. 6432

HLODE

HRASTOVE IN BUKOVE, kupuje parna žaga V. SCAGNETTI, Ljubljana

se cenjene interese vlijudo obveščamo, da se je

„POSEST“

Real tatna pisarna družba z o. z.

preselila iz Sv. Petra ceste

na

Miklošičevo cesto 4.

(nasproti frančiškanske cerkve).

Lepa hiša z vrtom,

poljem in vsemi pritlikalinami, na lepem mestu Zagorja nad Savo, se ugodno proda. KL. PITZMAUS — ZAGORJE št. 112. 7999

Kozjerejci pozor!

Kupila sem plemen. kozla. — »Golarjev« v Zg. šiški.

Babica

Marija Tominec se je PRESELILA iz Streliške ulice št. 10 na Bleiweisovo cesto 27, nasproti muzeja. Vhod je iz Knafljeve ulice št. 13, z vrta, v pritličju. Ceni. damam se priporočam za nadaljnjo naklonjenost.

Hiša

v kateri je trgovina in gostilna, se odda v najem le trgovcu, kateri ima osebno pravico za gostilno. Zelo na prometnem kraju. — Ponudbe na upravo lista »Slovenec« pod št. 8211.

Želez. blagajna

(WERTHEIM) se takoj kupi. — Ponudbe upravi lista Slovenec pod št. 8169

Pletiljo

dobro izvežbano, sprejme na dom proti dobri plači MARIJA KOGOVSEK — Dravije 109, Celovška c.

Poceni prodam skoraj popolnoma novo črno

obleko in suknjo

Naslov v upravi št. 8192.

POSESTVO

obstoječe iz 54 oralov zemlje s pripadajoč. hišnimi in gospodarskimi poslopji se odda pod ugodnimi pogoji v najem. Vpraša naj se: Maribor, Cankarjeva ulica št. 10.

Priporočila se vsem moderno urejeno

KROJAŠTVO

tvrdke FRANC JERIHA Šmarino pri Litiji št. 5. Cene solidne, delo priznano dobro. 8017

PRODAM PSICO

volčje pasme. Oddam jo takoj za 100 Din. Drugo pa vse na stroške kupca. Stara je 1½ l. in huda. — Franc Repnik, Rudnik 12, pošta Radomlje. 8145

Plemenski BIK

čiste montafonske pasme, izhajajoč iz roda dobrih mlekaric, je na prodaj pri Oskrbištvu graščine Kodeljevo. 8193

V Mariboru

najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, paruterije, vrvarskih in pletarskih izdelkov — pri DRAGO ROSINA Vetrinska ulica št. 26.

UGODNE

stavbne pogoje

za zidanje ličnih družin. hiš, preskrbo primernih stavbišč, ugodno obrestovanje varno naloženih vlog nudi kreditna in stavbna zadruga »Mojmir« — Maribor, Rotovski trg 4.

Hiša

v kateri je trgovina in gostilna, se odda v najem le trgovcu, kateri ima osebno pravico za gostilno. Zelo na prometnem kraju. — Ponudbe na upravo lista »Slovenec« pod št. 8211.

Želez. blagajna

(WERTHEIM) se takoj kupi. — Ponudbe upravi lista Slovenec pod št. 8169

Opremljeno SOBO,

poseb. vhod, elektr. luč, oddam. Novi Vodmat 62.

POZOR! POZOR!

šivalne stroje

odprodam po zelo znižani ceni. — Tudi lepo MAJHNO POSESTVO blizu Kranja, za 3 glave živine se zelo ceno prod. — L. REBOLJ, Kranj.

Pletilni stroj

dobro ohranjen, prvovrst. znamke, se zelo ugodno prod. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8217.

S KAPITALOM

od 150.000 Din naprej — se lahko udeležite pri dobičkanosnem in dobro vpeljanem podjetju. Sodelovanje se želi, ali ni pogoji. — Ponudbe pod: Resen sotrudični anonončni ekspediciji MATELIČ in KOMP., Ljubljana. 8210

Solnate vreče

kupim. Ponudbe prosim na naslov: Makso Heinrich, veletrgovina kolonijalnega blaga, Čakovce

PRODAM PSICO

volčje pasme. Oddam jo takoj za 100 Din. Drugo pa vse na stroške kupca. Stara je 1½ l. in huda. — Franc Repnik, Rudnik 12, pošta Radomlje. 8145

Plemenski BIK

čiste montafonske pasme, izhajajoč iz roda dobrih mlekaric, je na prodaj pri Oskrbištvu graščine Kodeljevo. 8193

V Mariboru

najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, paruterije, vrvarskih in pletarskih izdelkov — pri DRAGO ROSINA Vetrinska ulica št. 26.

UGODNE

stavbne pogoje

za zidanje ličnih družin. hiš, preskrbo primernih stavbišč, ugodno obrestovanje varno naloženih vlog nudi kreditna in stavbna zadruga »Mojmir« — Maribor, Rotovski trg 4.

Hiša

v kateri je trgovina in gostilna, se odda v najem le trgovcu, kateri ima osebno pravico za gostilno. Zelo na prometnem kraju. — Ponudbe na upravo lista »Slovenec« pod št. 8211.

Želez. blagajna

(WERTHEIM) se takoj kupi. — Ponudbe upravi lista Slovenec pod št. 8169

RADIO - APARAT

za sprejem na poljubno število slušalic in zvočnik, komplet. novo, radi odpotovanja ceno napredaj. — Ponudbe upravi lista pod: »Ceno« 8077.

Lepo posestvo

prodam z vsemi gospodarskimi poslopji — tik glav. ceste in železnice — za 10 glav živine, 20 minut od Litije. — Gornji Log št. 5, Litija. 8219

Koruzo, proso, ajdo

ima vedno na zalogi po najnižji dnevni ceni Fran POGAČNIK — Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Semenski fižol

vrsto »Mandalon«, prvovrstno blago, na roko zbran, prodaja ali zamenja za druge vrste fižola, dokler traja zaloga, Fran POGAČNIK — Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

V solnični dobri hiši se sprejme takoj

dve gospodinjici ali dijakinji v vso oskrbo. Naslov v upravi: 8232.

Mlekarska zadruga v št.

Gotardu, p. Trojane, ima v zalogi

emodolski sir

in išče zanj stalnih ODJEMALCEV.

Med pristni, namizni,

po Din 22,50 kg velečebelar A. Maček, Vrhnika.

Tamburaši, note

Partiture: Venček korških narod. pesmi 15 D. Venček slov. valčkov 15 D. Božične pesmi 15 D. Prodana nevesta, Rigolotto, Zdravice 10 D. Milla lunica, Oj ti polonica, Ne bom se možila, Na tujih tleh 7 D. Pridi Gorenc, Lepa naša domovina, Na planinah, Sladko je vince, Hej Slovenci, Sijaj, sijaj, sončice 5 D. Pri večjem naročilu znaten popust. Proda Slov. pevsko društvo »Slovan« — Brdo-Viš pri Ljubljani.

Kupim BUKOV LES

za kurjavo od 50 vagonov naprej. Cena po možnosti v lirah. — GULIČ MAKŠ, Trieste, Petronio 2.

Lepe orehe

nudi po ugodni ceni tvrdka I. KNEZ LJUBLJANA, Gospodsvetska cesta št. 3.

Boje za tekstilno bojadisanje

i cijeli pribor nabavlja knjižara

D. GARAMSEGI

Novivrbas.

Tražite cijenovnik. Boje

za Relief i za ručno malanje na štofu k tomu sve perle i filitere za plastiku. 8115

Pletilni stroji

patent »Ideal« do sedaj neprekosljivi. šival. stroji za pletenine, navijalni in krtični aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši FRAN KOS, Ljubljana, Zidovska ulica 5.

Kupim BUKOV LES

za kurjavo od 50 vagonov naprej. Cena po možnosti v lirah. — GULIČ MAKŠ, Trieste, Petronio 2.

Lepe orehe

nudi po ugodni ceni tvrdka I. KNEZ LJUBLJANA, Gospodsvetska cesta št. 3.

Velika razprodaja

vsakovrstnega mizarskega, strugarskega, sodarskega, kleparskega, ključavničarskega, kovaškega orodja in orodja za mehanike. Nadalje tehnični predmeti kakor: razna tesnila, gumijeve plošče, gumijeve cevi, gonilna jermena itd. Osebito se opozarja cenj. interese na veliko izber **vodnih, krožnih in drugih žag.** — Blago se prodaja od danes naprej po znatno znižanih cenah, na drobno in v partijah

Uprava konkurzne mase Odon Routnyja
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 7

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

PREMOG

iz slovenskih
premogovnikov

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

vsa vrata in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 13. II.

Zbirka SLOVENSKEH NARODNIH PESMI

Harmoniziral in uredil Marko Bajuh. — Besede zapisal Dr. J. Debevec.
Din 16.—

II. JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI II.

Zahvala.

Vsem, ki so nam o priliki nenadomestljive izgube našega nepozabnega soproga, očeta, brata, zeta, svaka itd., gospoda

Andreja Slokarja

izrazili svoje sožalje in izkazali na ta ali oni način predragemu pokojniku zadnjo čast, se tem potom vsem in vsakemu najsrčneje zahvalujemo.

GLOBOKO ŽALUJOCI OSTALI.

Zahvala.

HERMINA MUŠIČ se v svojem, v imenu svojih otrok in snah iskreno zahvaljuje za mnogobrojne ustmene in pismene izraze iskrenega sočutja, ki jih je prejela ob smrti svojega iskreno ljubljenelega soproga, očeta, strica in tasta, gospoda

Ivana Mušiča

za poklonjene vence in cvetje ter za mnogobrojno spremstvo na njega zadnji poti. Posebno se zahvaljuje ravateljstvu in uradništvu zavarovalne družbe za življenje »Feniks«, za vence in častno spremstvo, pevskega zboru »Glasbene Matice« za ginja in žalostinke ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili k večnemu počitku. Vsem moja iskrena in srčna zahvala!

Ljubljana, dne 27. novembra 1926.

Proviz. potnika

spirituozne stroke — popolno dobro vpeljanega, prvovrstno mlado in pošteno moč, z dobrimi priporočili, iščemo za takojšnji nastop za vso Slovenijo, Gorski kotar in Hrvaško Primorje. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8199.

Najboljši šivalni in pletilni stroji

Je edino le GRITZNER in ADLER za dom, obrt in industrijo vseh opremah. Istotam švicarski pletilni stroj DUBIED

Pouk v vezenju brezplačen - Večletna garancija - Nizke cene tudi na obroke

Josip Petelinc,
LJUBLJANA blizu Prešernovega spom.

Kostanjev les

razžagan, do 1 m 20 cm, lahko od 10 do 45 cm, nekian in neobeljen, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjemu plačilu ev. proti akreditivu.

ERNEST MARINC, Celje Zrinskega ul. št. 4.

Posredovalci dobre provizije.

Fran Himmelreich

krojaški mojster

LJUBLJANA — PRED ŠKOFIJO št. 9.

se priporoča p. n. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča nova dela in popravila, posebno pa prečistiti duhovščini za izdelavo oblek in talarjev. Postrežba strogo solidna Nizke cene!

RESTAVRACIJA

pri elektrarni Fala zelo ugodno naprodati

Enonadstropna hiša, 12 krasnih sob, lokal za trgovino z mešanim blagom z vso opremo, 3 lepi lokali za gostilno, lokal za mesarijo. — Prvovrsten promet. — Pojasnila da: TOMAŽ ŠTIBLER, Fala.

Vabilo

na občni zbor

I. Delavskega konsum. društva

v LJUBLJANI, r. z. z. o. z.,

ki se bo vršil v poslovodstvu zadrage, Ljubljana, Kongresni trg 2, prtl., desno, v nedeljo 12. dec. ob 10 dop.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za posl. l. 1925/26.
4. Branje reviz. zapisnika.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Občnega zbora se udeležijo v smislu zadrageh pravil pooblaščenca, če so pa ti zadržani, njih namestniki, izvoljeni na zadnjih krajevnih skupščinah.

ODBOR.

Cenj. občinstvu vljudo sporočam, da sem zraven dosedanjega lokala

otvoril nov lokal

v isti hiši STARI TRG 2 na drugem vogalu

kjer bodem lahko v še večji meri postregel svojim cenj. odjemalcem s bogato zalogo vsakovrstnih izdelanih moških in otroških oblik domačega izdelka, izvršenih tudi po naročilu, nadalje vseh vrst perila in klobukov, najnižje cene. Najpeša in najprimernejša darila za Miklavža.

JOSIP OLUP — LJUBLJANA — Stari trg št. 2

Na obeh vogalih.

Na obeh vogalih.

Prostovoljna dražba.

Dne 3. decembra 1926 ob 14. uri se zaradi preselitve PRODAJA JAVNI PROSTOVOLJNI DRAŽBI na licu mesta v Dobovi pri Brežicah (Slovenija) večje posestvo z enonadstropno HIŠO (skoraj polnoma novo) z 11 sobami, vodovodom, krasnim vrtom, njivami itd. Hiša, leži 5 minut od železniške postaje, pripravna je za trgovce z žitom, vinom ali živino. Stanovanje takoj prosto. — Izključna cena za hišo s hlevi, kletmi in vrtom je 130.000 Din, za njive in travnike pa 25.000 Din. — Od kupnine lahko ostane 50.000 Din vknjiženega.

Natančna pojasnila v pisarnah dr. L. Stickerja, odvetnika v Brežicah, in Mirko Weinbergerja, industrijalca v Zagorju o. S.

Ali se hočete osvoboditi protina

revmatizma

bolečin v boku in išiasa

brez nevarnosti?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išče v borni koči pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen, in prav pogosto niso bolni, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj zopet oteklje udje, sključene roke in noge, trganje, zbujanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči so prav pogosto posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Kakor pa je raznolika podoba, ki jo nudi ta bolezen, tako mnogastranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpečemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo. Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem, ki je že mnogim trpečim pomagalo!

Naše zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri zastarelih, kroničnih slučajih.

Da si pridobimo prijateljev, smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše

poslali popolnoma zastoni

našo zanimivo, zelo poučno brošuro o vodnem zdravljenju.

Kogar torej mučijo bolečine, ki se hoče na nagel način osvoboditi svojih bolezni brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse 3, Abth. 319

Str. H. Rider Haggard:

53

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Preden je minila ura, so prišli paži in plemiči z novimi oblačili, v katere so me oblekli, in svežimi cveticami, s katerimi so mi ovenčali glavo, in so me odpravili v Guatemala. Zato sem se spredaj pred nami so stopale lepe ženske, ki so igrale na različna godbena orodja.

Tam me je čakal knez Guatemala, da me sprejme; v resnici me je sprejel z vsemi častmi, kakor da bi bil jaz, njegov ujetnik in tovariš, prvi med kralji. A vendar se mi je dozdevalo, da sem videl v njegovih očeh poleg radosti tudi žalost. Sklonil sem se k njemu in mu šepetaje rekel:

»Kaj pa pomeni vse to, knez?« sem ga vprašal.

»Ali se norčujete iz mene ali sem v resnici bog?«

»Tiho!« je odvrnil, se globoko priklonil in tiho govoril: »To pomeni zate dobro in slabo, prijatelj Tjule. Drugičkrat ti povem.« Nato pa je na glas pristavil: »Ali ti je všeč, o Tezkatlipoka, bog vseh bogov, da prisledimo k večerji s teboj, ali morebiti želiš sam uživati večerjo?«

»Bogovi ljubijo dobro družbo, knez,« sem mu odgovoril.

Med tem govorjenjem sem bil opazil, da je bila med prisotnimi tudi kneginja Otomi. Ko smo stopali k nizki mizi, okoli katere smo pozneje posedli na blazine, sem ostal za drugimi in pazil, kam bo sedla ona, nato pa sem se neutegoma usedel zraven nje.

To je vzbudilo med družbo nekoliko zmede, kajti zame so bili pripravili častno mesto ob vzglavju mize, kjer je bil na moji desni sedež Guatemala, na levi pa njegove žene, kraljevske Tekuipoka.

»Tvoj sedež je tam, o Tezkatlipoka,« je rekla in zardela pod olivkasto poltjo.

»Bog vsekakor lahko sede, kamor se mu zljubi, kraljevska Otomi,« sem odgovoril; »sicer pa,« sem pristavil tiho, da me je samo ona slišala, »kje morem najti boljše mesto kot ob strani najbolj dražestne boginje na zemlji?«

Iznova je zardela in odgovorila: »Žal, jaz nisem boginja, temveč zgolj umrlo dekle. Poslušaj: ako želiš, da bi pri naših gostijah in svečanostih bila tvoja tovarišica, moraš izdati posebno povelje; potem se nikdo ne bo drznil biti neposlušen tebi, niti sam Montezuma, moj oče.«

Tedaj sem vstal in izjavil v prav šepavem azteškem jeziku plemičem, ki so mi stregli: »Moja volja je, da bodi moj prostor vedno ob strani kneginje Otomi!«

Pri teh besedah je Otomi še bolj zardela in med gosti se je začelo mrmranje; knez Guatemala je bil izprva jezen, nato pa se je nasmejal. Plemiči, moji strežniki, so se priklonili in njihov govornik je odgovoril:

»Besedam Tezkatlipoka moramo biti pokorni. Sedež kraljevske kneginje Otomi, ljubljene Tezkatlipokove, naj se postavi poleg boga.«

Pozneje se je to vedno zgodilo, razen kadar sem jedel z Montezuma samim. Kneginja Otomi je zaslodela po mestu kot »bela kneginja, miljenka Tezkatlipokova«. Šega in praznovernost sta bili pri tem ljudstvu tako močno ukoreninjeni, da so menili,

da je največja čast za njo, ki je bila ena izmed prvih žensk v deželi, ako je oni, o katerem so za kratko dobo menili, da je duša sveta, blagovolji žetati njeno družbo pri mizi. Gostija se je nadaljevala in požuril sem se in vprašal Otomi, kaj pomeni vse to.

»Žal,« je zašepetala, »ti ne veš in jaz si sedaj ne upam povedati. Rečem ti pa tole: dasi ti, ki si bog, lahko danes sedi, kjer želiš, vseeno pride ura, ko boš moral ležati na mestu, kjer ne želiš. Poslušaj: po jedi izjavi, da je tvoja želja, da se greš izprehajati po vrtovih, palače in da te moram jaz spremljati. Tedaj bo prilika, da lahko govoriva.«

Ko je bila gostija končana, sem res izjavil, da želim iti s kneginjo Otomi izprehajati se po vrtu; odšla sva in hodila pod svečanimi drevesi, ki so bila ovita z vijugastimi prameni sivega mahovja, visečega z vseh vej, kakor da bi ves gozd pokrivalo sive brade cele armade starcev, se majala in otožno šelestela v hladnem nočnem zraku. Toda žal, nikjer nisva mogla biti sama; kakih dvajset korakov za nama je sledila cela množica plemičev strežnikov z zalimi plesalkami in godci, oboroženimi s tistimi vražjimi plunkami, na katere so venomer igrali in plesali. Zaman sem jim ukazal, da naj bodo tiho rekoč, da je pisano že v davnih časih, da je en čas za igro in ples, pa zopet čas, da bodi konec igre in plesa; toda edino v tem mi niso bili poslušni. Niti takrat niti pozneje nisem nikdar užival miru in šele sedaj na stara leta doma sem spoznal, kako velik zaklad je samota.

Vzlic temu sva se sprehajala pod drevjem in dasi naju je vrišč godbe spremljal, kamor sva šla, sva se kmalu lepo pomenkovala. Na tistem izprehodu sem šele izvedel, kako strašna je bila usoda, ki me je čakala.

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Informativna knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes Kanadski roman 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralji goza, 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda, 30 Din, vez 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Grantia, Popolovaje ekoli sveta, Roman v treh delih, 48 Din, vez 58 Din.

Oglejte si naše izložbe za jesen!

Damski velur plašči iz čiste volne
v vseh modernih barvah
od Din 550.- naprej

Gričar & Mejač

samo:

Šelenburgova ul. 3.

Najsolidnejša ter znano najcenejša
moška in damska konfekcija.

TISKARNA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
LJUBLJANA

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN
VEČBARVNE FOTOTIPIJE,
ENOBARVNE, VEČBARVNE
AUTOTIPIJE, KOMBINI-
RANE KLIŠEJE ZA NAV-
DEN IN NAJFINEJSI PAPIR
KLIŠEJE PO PERORISIH,
SLIKAH IN RISBAH, RO-
KOPISIH IN FOTOGRA-
FIJAH ZA RAZGLEDNICE,
REKLAM. SLIKE, VINJETE

Velika izbira moderno najnovejših iesenskih klobukov za gospode

Specialna zaloga prvovrstnih
obuval. Trgovina klobukov in čevljev

M. Schram

Maribor, Aleksandrova 11

Z vedrim in veselim licem
pričenja vsako pranje pri katerem se uporablja
MILO „GAZELA“

Brez truda hitro in temeljito učinkuje to priznano
milo. Vsak žilasti kos pa vrhovega
vsebuje pravi zlatnik.

Našli ga boste tudi VI, ako boste kupovali le to našo
res pravo gospodinjstvo milo.

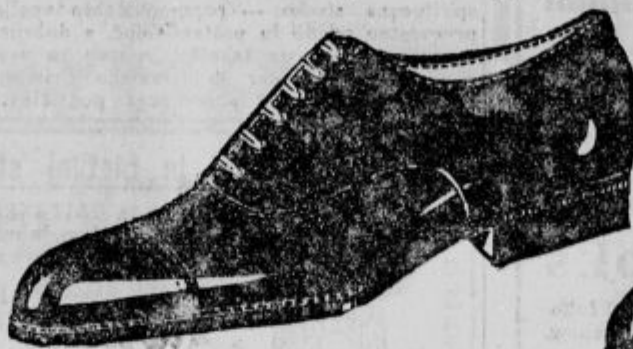

Čevelj elegantnega gospoda

je polučevelj z odgovarjajočimi nogavicami moderne barve.

Novi modeli

zadovoljavajo zahteve vsakega gospoda. Zlasti ne
smejo manjkati v garderobi gospoda lakasti čevlji.

Model 4937-69000.

od I-a boksa črni ali rumeni z
usnjatimi podplati . . . Din **269.-**
Ista fazona črna ali rumena s
podplati od krep gume . . Din **299.-**
Ista fazona od I-a laka . . Din **299.-**

Model 9697-69000.

Élegantna ugodna fazona na okvir
(rom) šivani od I-a boksa črni ali
rumeni Din **299.-**
Ista fazona spodnji del od laka,
gornji del od črnega rips blaga Din **369.-**

Rata

Niti **razprodajamo**
niti **odprodajamo**
pa smo še vendar
najcenejši. Za

Miklavža

in **Božič** se Vam nudi
priložnostni nakup vsa-
kovrstnega oblačila

Pridi, poglej in kupi božič
FRAN DERENDA & Cie., Gradisce 4.

TRSTJE ZA STROPE

pleteno, z galvanizirano žico, izdelujem ter
dobavljam v vsaki množini po
najnižji dnevni ceni.

JOS. R. PUH, LJUBLJANA
GRABAŠKA ULICA 22 Telefon 513

Toporišča za sekire, držala za lopate

iz mladega iesenovega lesa po
dani meri izdeluje po najugodnej-
ših cenah trdka

MATIJA RAJH I SIN

parna žaga, tovarna za par-
jenje in vpoigibanje lesa
v Novem Sadu, Bačka

Pozor!

Ni potrebno, da nosite obledelo obleko,
plašče, kostume i. t. d., ker jih tovarna

Jos. Reich, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

pobarva najlepše v različnih barvah

Sprejemališče: Šelenburgova ul. 3

Postrežba točna. Cene zmerne

Vsled pomanjkanja denarja in splošne krize si nabavite Vaše božične potrebščine

v modnem blagu za dame in gospode, trikotaže, najrazličnejše parhante
in flauzele ter drugo belo blago kakor šifone, tkanine, atlase, damaste,
nadalje gradnje, platno ter bombažne tkanine za navadne in pregibne
(Kappenleintücher) rjuhe, posteljno in telesno perilo ter drugega več
prvovrstnih fabrikatov (n. pr. Schroll, Lillen, Herm. Pollak, Tržič),
klote v vseh barvah, tiskane, gladke in desinirane trajnobarvne naj-
različnejših vzorcev, hlačevino, raglasten žamet, posteljne garniture,
blago za pohištvo, inlete, tančice posebno finih kvalitiet v vsaki širini in
to za blazine, pernice, brisalke, robce in žimnice, kakor tudi gradilne
za žaluzije. Posteljne, konjske ter flanelaste odeje od najpriprostejših
do najfinejših izdelkov ali kvalitiet.

Cefirje, oksforte in vse drugo blago po izvanredno znižanih cenah v
modni in manufakturni trgovini

FELIKS SKRABL Maribor, Gosposka ulica 11

15 do 20% cenejše.

MESTNI STAVBENIK

PAVEL BREN

SE JE PRESELIL V ČRNOMELJ

V LASTNI M.SI

in se tem potom priporoča vsem stavbenim
gospodarjem še za nadaljno naklonjenost.
Načrti, troškovniki, cenitve, kakor tehnični
nasveti in gradbena dela vseh vrst najso-
lidneje in najceneje izvršena.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v
slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvornica poslovnih knjig
V LJUBLJANI, Kopitarska ulica 6/II.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzotav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon šte. 57, 470 in 970

Račun poštino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in
vložne knjižice, Direktno zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.